

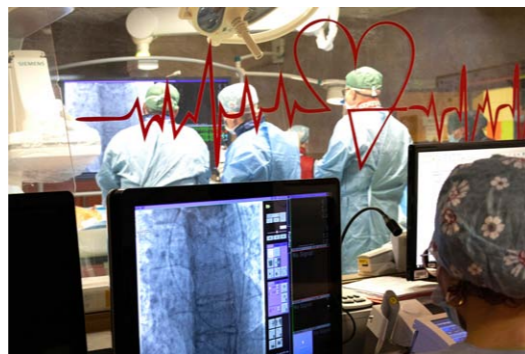

PŘEVOZY PACIENTŮ: TĚŽKÁ PRÁCE, ALE I ŽIVOTNÍ POSLÁNÍ

Veronika Biolková pracuje jako transportní sanitářka na onkologické klinice. Denně s pacienty nachodí i okolo deseti kilometrů. Je pro ně nejen převozníkem, ale i vrbou. Vážně nemocní lidé se jí totiž často svěřují se svými těžkými životními osudy.

Obsah

Slovo ředitele FNO	3
ZE ŽIVOTA FNO	
Hypertenzi dokážeme snížit odoperováním jedné nadledviny	4
Túrou podpořili zdravé mozky	6
FN Ostrava opět nechyběla v programu oblíbeného festivalu Noc práva	7
Velký milník pro FN Ostrava. Hrudní chirurgové poprvé roboticky operovali plíce	8
Centrální kuchyni čeká velká rekonstrukce. V nové jídelně bude i salátový bar	10
Na lůžkovém bloku se čile pracuje	11
Dva nové arytmologické sály	11
Zdravotníci ošetřili zraněné ze simulované dopravní nehody na dálnici	12
Kardiologický den byl i s přímými přenosy z katetrizačního sálu	13
Letošní Pařížkovy dny nabídly účastníkům zajímavá témata	13
NAŠI LIDÉ	
Radioaktivita je součástí našich životů. V medicíně dokáže vyšetřovat i léčit	14
Převoz pacientů je pořádná makačka. Práci v pohybu ale miluje	16
Na Antarktidě jsem dělal provizorní plombu, zástavu srdce tam ale nevyřešíte	18
KRÁTCE Z FNO	
Personální novinky	20
Letem světem z FNO	21
TÉMA	
Kardiologové zjednodušili metodu TAVI, při které nahrazují aortální chlopu v srdci	22
Lékaři Neurologické kliniky a Krevního centra spojili síly v boji proti roztroušené skleróze	24
Centrum pro diagnostiku a léčbu demyelinizačních onemocnění (RS centrum)	26
Léčebný aferetický úsek Ambulance Krevního centra	26
Sbíráme oblečení pro pacienty, kteří jsou bez domova	27
VÍTE, ŽE...?	
Ochota brát léky hodně závisí na tom, jak se pacient v danou chvíli cítí	28
Jsme světově certifikovaným centrem pro léčbu bolestivých nemocí – endometriózy	30
Evropská společnost ocenila špičkovou práci našich gynekologů	31
Máme nový certifikát	31
Vyšetřovací metoda PET	31
FN Ostrava pořídila novou magnetickou rezonanci. Má větší vyšetřovací otvor	32
Projekt „PREHAB“ pomáhá před náročnou operací	33
Nový běžecký přístroj testuje sportovce i běžné pacienty	33
Uklízečka plete postavičky pro dětské pacienty	34
Barevnými výzdobami krášlí chodby Kliniky onkologické	35
Co nového v Krevním centru?	36
Pacienti děkují FN Ostrava	37
LF OU	
Lékařská fakulta se otvírá studentům ze zahraničí	38
Vyvíjejí nové transportní stoly	39
OBJEKTIVEM FNO	
Den, který patří ženám	40
Růže pro každou sestru. Moc si vážíme Vaší práce!	41
KULTURNÍ OKÉNKO	
Děti v nemocnici potěšila návštěva známých zpěváků	42
SERVIS	
Potravinový rozvážá speciální vozík	43
Hitem je opalovací mlha	43

Slovo ředitele FNO

Vážení čtenáři,

někdy bývá léto, a s ním spojená doba dovolených, označována jako „okurková sezóna“. Tedy období chudé na zajímavé a aktuální informace. Rád bych vás na tomto místě ujistil, že pro naše letní Nemocniční listy to v žádném případě neplatí. Naše číslo je nejen plné novinek, které posouvají medicínu zase o kus dopředu, ale také plné zajímavých lidských příběhů. A začnu hned titulní fotografií. Je na ní zachycena transportní sanitářka z Kliniky onkologické. Jak určitě víte, náš areál je velmi rozlehlý a na některá vysoce specializovaná pracoviště je nutné hospitalizovaného pacienta dopravit. Na lůžku nebo na vozíku. A to je mimo jiné úkolem této sympatické ženy na snímku. Více se o ní, o lékařce „polárnice“, který strávil několik týdnů na Antarktidě, nebo o nově jmenovaném přednostovi Kliniky nukleární medicíny dočtete v rubrice Naši lidé. Obrovskou radost určitě nejen mně dělají zprávy z pracoviště robotické chirurgie, které funguje od ledna roku 2022. Tým specialistů na hrudní chirurgii, vedený zkušeným operátorem MUDr. Marcelem Mittákem, Ph.D., tam

(jako teprve druhé pracoviště v republice) provedl s pomocí robota operaci plíc. Pro fakultní nemocnici je to bezesporu průlomová událost, která potvrzuje, že tento typ operativy budeme i dále rozvíjet a rozšiřovat do dalších oborů. Neméně významné zprávy přicházejí z Interní a kardiologické kliniky. Pacienti s vysokým tlakem, který nelze vyřešit léky, mohou podstoupit operaci odstranění nadledviny. Zařadili jsme se tak mezi čtyři pracoviště v Česku, která tento výkon provádějí. Tolik krátké nahlédnutí do obsahu Nemocničních listů, a teď už mi dovoluňte, abych vám popřál krásné léto bez úrazů a poděkoval za trpělivost při probíhajících stavebních pracích v nemocnici.

Jiří Havrlant
ředitel FN Ostrava

Prof. MUDr. Jan Václavík, Ph.D., FESC, FEFIM, špičkový odborník na léčbu vysokého krevního tlaku.

Hypertenzi dokážeme snížit odoperováním jedné nadledviny

Vysokým krevním tlakem trpí v České republice až 3,5 milionu lidí. Části z nich pomáhá Centrum pro hypertenzi ve Fakultní nemocnici Ostrava. Naši lékaři teď u závažnějších případů používají novou, a nutno dodat, že i úspěšnou metodu léčby. Krevní tlak dokáží snížit vyo- perováním jedné nadledviny.

Nový postup už využili u několika pacientů. Je to vlastně paradoxní situace. I když z lidského těla odebírají orgán, pomáhají mu. Nadledviny totiž mohou nadprodukovat aldosteron, což je hormon, který způsobuje hypertenzi. A to mnohdy těžkou formou, kdy lidé berou velký počet léků na tlak. Nadbytek aldosteronu se navíc může podílet na vzniku infarktů anebo mrtvic. „Vyšetřením zjistíme, zda nadměrné množství hormonu aldosteronu produkuje jenom jedna anebo obě nadledviny. Pokud je to jenom u jedné, posíláme pacienty k operaci, kterou laparoskopicky provádějí urologové,“ vysvětluje přednosta Interní a kardiologické kliniky FNO prof. MUDr. Jan Václavík, Ph.D., FESC, FEFIM, špičkový odborník, který se dlouhodobě věnuje léčbě vysokého krevního tlaku.

Podle něho kvalita života i bez jedné nadledviny zůstává stejná. „Pacienti vedou normální život, berou méně léků, nebo je někdy dokonce všechny vysadí. Nadprodukce hormonu často výrazně snižuje hod-

noty draslíku v krvi, což způsobuje slabost a další potíže,“ doplňuje profesor Václavík.

Pokud obě nadledviny produkují stejné množství aldosteronu, volí se konzervativní forma léčby – klasické léky.

Katetr přes třísko do žíly

FN Ostrava není první nemocnicí v Česku, která takto léčí hypertenzi, tedy pacienty s vysokým krevním tlakem. Naši lékaři zkušenosti čerpali v Hradci Králové. Poměrně náročné je totiž vyšetření nadledvinových žil, kam se přes třísko zavádí tenký katetr. „Berou se jím vzorky z pravé i levé nadledviny. Technicky je to trošku složitější. Pomohla nám stáž v hradecké nemocnici, kde nám ukázali různé „triky“,“ pokračuje přednosta interní a kardiologické kliniky. Vyšetření je velmi důležité, protože rozhodne o tom, jestli se nadledvina odebere, anebo ne: „Často v ní totiž může být ‚nádorek‘, který ale neprodukuje hormony. V takovém případě je špatně pacienta poslat na operaci jenom na základě CT. Může se totiž stát, že

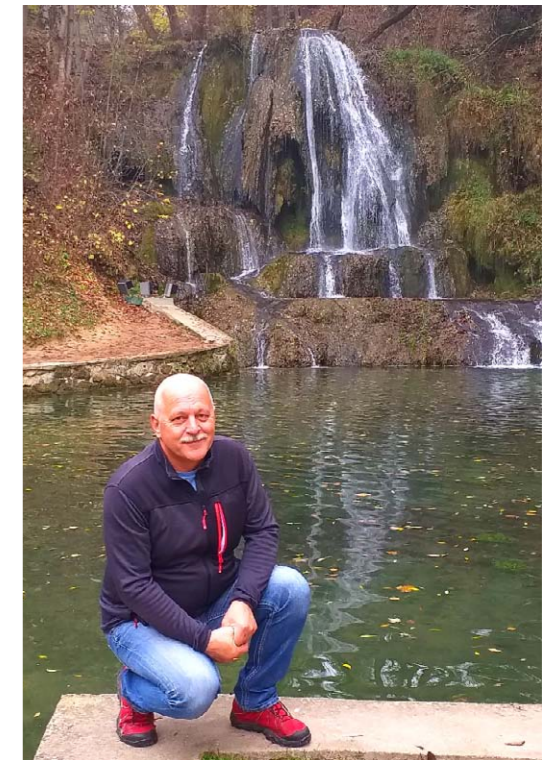
by mu byla odoperována chybná nadledvina. Odběry z nadledvinových žil se provádějí v Praze, Hradci Králové, Olomouci a nyní i v Ostravě. Jsme čtvrté centrum pro hypertenzi v České republice, které tuto proceduru provádí.“

Hypertenze má více „spouštěčů“

Vysoký krevní tlak může být i důsledkem jiných problémů. Kromě nadprodukce určitých hormonů nadledvin jej způsobují třeba zúžené ledvinové tepny anebo onemocnění ledvin. „Někdy se u pacientů dáváme i na oblouk aorty, protože tam může být zúžená srdečníce, což dělá vysoký tlak v horní plicce těla. Kontrolujeme také, zda lidé správně užívají léky. Stává se, že pacient má brát třeba pět druhů léků a vy zjistíte, že žádný nemá v krvi. Pak je potřeba s pacientem diskutovat, zjistit, z jakého důvodu léky neužívá, a pokusit se jej k jejich užívání motivovat,“ uzavírá profesor Jan Václavík.

I bez jedné nadledviny žije úplně normální život

Josefu Čajkovi je čtyřiapadesát let a dlouhodobě užíval léky na snížení vysokého krevního tlaku. Od dlouhodobých potíží mu ulevilo až odoperování jedné nadledviny. „V jednu chvíli jsem bral 16 tabletek denně. Nejhorší ale je, že to vůbec nepomáhalo. Dramaticky mi pak v těle začalo ubývat draslíku. Lékaři vůbec nevěděli, co se mnou dělat. Pomohl mi až profesor Václavík ve fakultní nemocnici,“ vracel se v čase Josef Čajka, který je opravářem stavebních strojů. „Operace mi strašně pomohla. I bez jedné nadledviny žiju plnohodnotný život. Nemusím teď brát žádné prášky a netrpím vysokým krevním tlakem,“ pochvaluje si. Hypertenze v jeho případě mohla být skrytá časovaná bomba, protože netrpěl zdravotními potížemi: „Nikdy mi kvůli vysokému tlaku nebylo špatně, nic jsem na sobě nepocítoval. O to to ale mohlo být horší. Moc děkuji profesorovi Václavíkovi, že mi pomohl. Ve fakultní nemocnici se o mě skvěle postarali.“

Odoperování jedné nadledviny Josefu Čajkovi vyřešilo problémy s hypertenzí.

Vysoký krevní tlak je velký problém

Hypertenzi v České republice aktuálně trpí okolo 40 procent dospělých. Jde u nás o nejčastější kardiovaskulární onemocnění. V přepočtu to znamená, že vysoký krevní tlak má asi 3,5 milionu lidí. Z toho zhruba 300 tisíc lidí jsou takzvaní rezistentní hypertoničtí bojující s těžší formou hypertenze. Profesor a přednosta Interní a kardiologické kliniky FNO Jan Václavík odhaduje, že z celkového počtu pacientů s těžšími formami se do center pro léčbu vysokého krevního tlaku zatím dostal jen malý zlomek.

Podpořte dobrou věc a zapojte se do speciálního průzkumu

Užíváte léky na arteriální hypertenzi, tedy zvýšený krevní tlak? Pokud ano, pak můžete pomoci nejen sami sobě, ale i lidem s podobnými zdravotními problémy. Interní a kardiologická klinika FN Ostrava se totiž zapojila do průzkumu Evropské společnosti pro hypertenzi (European Society of Hypertension). Stačí vyplnit krátký anonymní dotazník, který podpoří výměnu vědeckých poznatků. Otázky se týkají toho, jak pacienti vnímají svou léčbu a jestli je pro ně užívání různých druhů léků na vysoký krevní tlak zátěží. Díky dotazníku se dozvíte i užitečné infor-

JE DOSTUPNÝ NOVÝ PRŮZKUM ZJIŠTŮJÍCÍ NÁZORY PACIENTŮ S ARTERIÁLNÍ HYPERTENZÍ!

Jak zvládáte hypertenzi (vysoký krevní tlak) ve svém každodenním životě? Máte potíže s užíváním svých léků? Sdělte nám svůj názor a zapojte se do průzkumu.

K účasti v průzkumu naskenujte tento QR kód nebo zadejte následující adresu: <https://bit.ly/3EeLc9H>

Anonymní průzkum | Výsledky důvěrné

mace ohledně různých aspektů arteriální hypertenze ve formě krátkých textů, které se objeví

po zodpovězení některých otázek. Podrobnosti naleznete na přiložené kartičce.

Túrou podpořili zdravé mozky

S přibývajícím věkem má člověk tendenci ztrácet paměť. Procvičování mozkových závitů je tedy velice prospěšné. Právě proto Centrum pro kognitivní poruchy Neurologické kliniky uspořádalo Pochod pro mozek. Akce byla součástí Národního týdne trénování paměti.

Říkáte si, jak může být túra s dobrou pamětí propojená? Možná se ale budete divit, kolik společných jmenovatelů tam je. „*Pohyb, při kterém se člověk na čerstvém vzduchu jen tak trochu zahřeje a je u toho schopný mluvit, příznivě ovlivňuje mozek. Tělu to je dobré ke vstřebávání cukru, podporuje to boj proti diabetu, což je rizikový faktor pro mozkové mrtvice,*“ vysvětloval lékař Neurologické kliniky MUDr. Richard Novobilský, mimochodem jeden z hlavních organizátorů pochodu.

Hry na udržování paměti

Dva a půl kilometru dlouhá túra začala u Lékařské knihovny a skončila v Porubském lese. Na start se postavila dvacítká účastníků. Někteří se na cestu

„vyzbrojili“ i turistickými hůlkami. V dobré náladě, a nutno dodat, že i ve velmi svižném tempu, brzy dosáhli cíle, kterým byla hospůdka Myslivna. Jakmile se dvacet statečných občerstvilo horkými nápoji, převážně čajem a kávou, mohla začít i druhá část akce. Tedy hry na udržování paměti v podání psycholožky PhDr. Vladěny Jaremové a sestry Mgr. PhDr. Petry Krulové. Posлуchači museli v co nejkratším intervalu vyjmenovat postavy z vyprávěného příběhu anebo co nejvíce druhů zvířat. Zatímco někteří hledali správné výrazy jen těžko, jiní „sázeli“ jedno slovo za druhým. O zábavu nouze rozhodně nebyla, třebaže někteří účastníci při přemýšlení končili s hlavami v dlaních.

Kurz na trénink paměti

Lidé, kteří se pochodu účastnili, přiznávají, že paměť je nutné trénovat. Paní Věře je sedmdesát let a do Centra pro kognitivní poruchy pravidelně dochází na kurzy. „*Hrajeme tam takové dětské hry jako pexeso a podobně. Zkrátka trénujeme paměť. Cítím, že je to potřeba. S věkem ztrácím schopnost rychle reagovat a někdy si nemůžu vybavit názvy některých věcí. Trpím tím, čemu Francouzi říkají ‚L'esprit de l'escalier‘, tedy schodišťový vtip. Člověk si na něj vzpomene, až když jde z návštěvy domů,*“ smála se dobře naladěná paní Věra.

Na závěr ještě dodejme, že součástí Pochodu pro mozek byly i osvětové přednášky v Domově sester.

FN Ostrava opět nechyběla v programu oblíbeného festivalu Noc práva

Ani v letošním programu Noci práva nechyběla Fakultní nemocnice Ostrava. Do festivalu, který má přiblížit právní prostředí široké veřejnosti, se komentovanými prohlídkami zapojilo Krevní centrum, Ústav soudního lékařství a Integrovaný dispečink. V Domově sester se pak konaly přednášky.

Část programu byla určena pro školy, část pak veřejnosti. Studenti se rozdělili do několika skupin a procházeli areálem nemocnice. Dostali se třeba na pitevnu Ústavu soudního lékařství. Lékaři byli v permanenci a u některých skupin čelili velkému množství dotazů. Studenty zajímalo, kde se uskladňují těla, jaké jsou možnosti identifikace u neznámých lidí anebo jejich nejhorší zážitky ze sálů. „*Bylo to neskutečně zajímavé. Trochu mě děsily lednice, ve kterých jsou uložena těla, celkově jsem ale ráda, že jsme mohli ústav navštívit,*“ popsala své dojmy středoškolačka Agáta. „*Studenti viděli pitevni trakt, kde se veřejnost nemá šanci dostat. Ukázali jsme jim i muzeum, ve kterém jsou rarity. Ať už to jsou různé projektily, lana, kterými se lidé oběsili a podobně,*“ doplnil MUDr. Matěj Uvíra z Ústavu soudního lékařství.

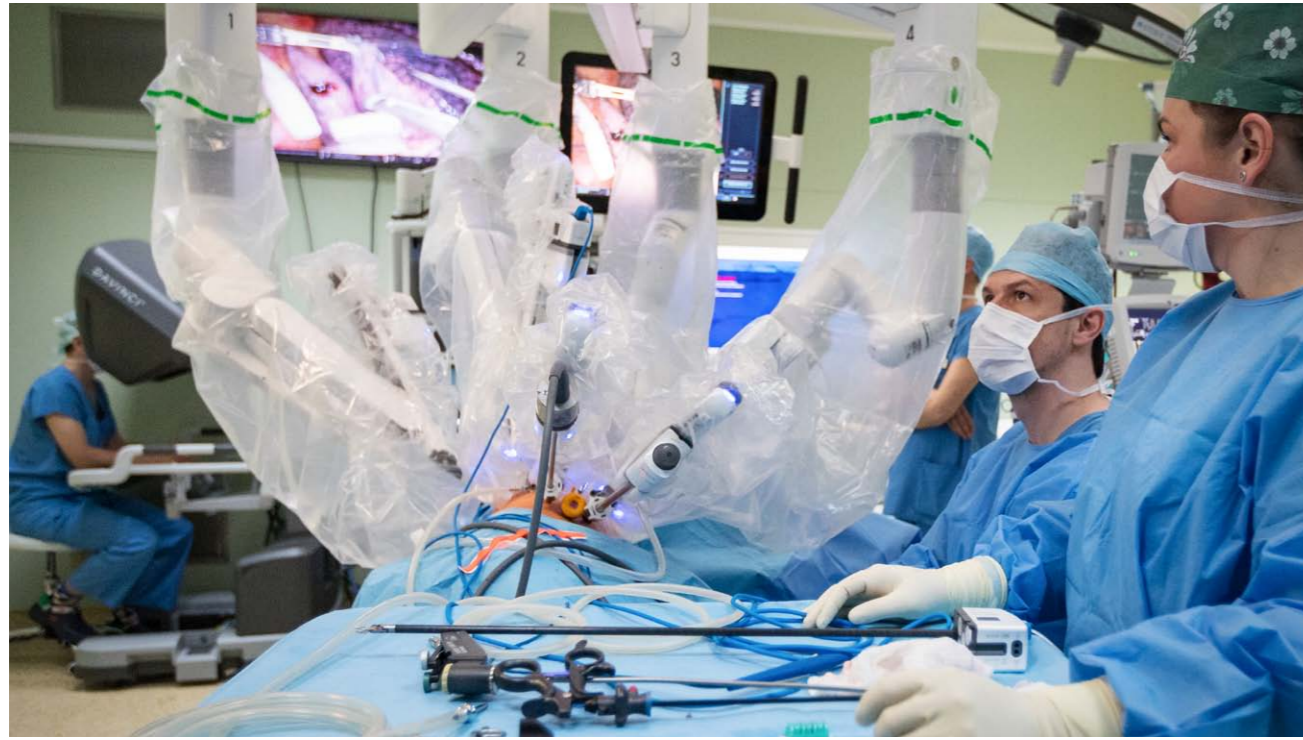
Studenti si během exkurze prošli i takzvané katakomby, tedy podzemní část nemocnice a zavítali i na Integrovaný dispečink, kde jim práci podrobně přiblížil Michal Svěrkot z Úseku krizového řízení. „*Zaujalo mě, že tam byly desítky obrazovek, kterými*

se dohlíží na bezpečnost v celém areálu. Podle mě to musí dát námahu celé uhlídat,” zamyslela se studentka Střední školy služeb a podnikání v Ostravě-Porubě Barbora.

Skupiny se podívaly také do prostor Krevního centra. Bc. Naděžda Kalužová je provedla všemi patry budovy, ve kterých sídlí. Studenty zajímalo, co je potřeba udělat pro to, aby mohli sami darovat krev.

Odpolední program Noci práva ve fakultní nemocnici doplnily i přednášky, které se konaly v Domově sester.

Velký milník pro FN Ostrava. Hrudní chirurgové poprvé roboticky operovali plíce

O zápis do historie FN Ostrava se postarali lékaři Chirurgické kliniky. Robotickým systémem Da Vinci poprvé provedli operační výkony na plicích. Jedná se o významný předěl v oboru hrudní chirurgie naší nemocnice.

Lékaři přístroj ve dvou dnech použili celkem u pěti pacientů. „Jednalo se o základní výkony. Sloužily k tomu, abychom si sladili tvrdě natrénované postupy operování na robotickém systému u reálných pacientů. U jednoho z nich se nakonec ukázalo, že jednoduchý výkon nestačí a museli jsme provést velmi složitou anatomickou resekci. Díky tomu, že máme velmi bohaté zkušenosti s videoskopickým operováním, tento výkon proběhl hladce a bez komplikací,“ popisuje hlavní operátor MUDr. Marcel Mitták, Ph.D., FETCS, z Chirurgické kliniky.

Důkladný trénink a příprava

Nemocnice má robotický systém už téměř rok a půl. Dosud ho používali hlavně urologové, gynekologové a chirurgové, kteří se zaměřují na operativu tlustého střeva. Po dokončení výcviku na simulátoru a biologických preparátech teď lékaři zabývající se hrudní chirurgií mohou autorizovaně robotem operovat i plíce. „Operace plic je velmi delikátní, protože jejich anatomické struktury jsou jemné a plíce jsou vitálním orgánem, jehož funkci organismus potřebuje neustále. Robotický manipulátor Da Vinci nám otvírá mož-

nosti v ještě jemnější manipulaci s tkání, v přesném šití a velmi jemné preparaci. Plicní tepny a žíly jsou napojeny přímo na srdce, proto chyba nebo nedokonalost v technice může vést k závažnému krvácení. U zkušených týmů a operátorů se tato komplikace vyskytuje vzácně a prakticky vždy je díky jejich schopnostem a technickému vybavení zvládnuta,“ říká hrudní chirurg Marcel Mitták.

Následovat budou složitější výkony

Zatím to byly odběry vzorků a na závěr složitá anatomická resekce jako nečekaný bonus k zahájení hrudního robotického programu. Robotický systém v hrudní chirurgii se ale bude využívat právě ke složitým anatomickým operacím zejména pro nádorová, ale i jiná onemocnění: „Budeme provádět lobektomie (odstranění plicních laloků), případně segmentektomie (odstranění plicního segmentu, což jsou anatomické podjednotky laloků). Roboticky budeme operovat i brzlík u pacientů s myasthenia gravis, což je velmi nepříjemné neurologické onemocnění.“ Všechny tyto výkony už chirurgové dlouhodobě provádějí videoskopicky. Teď k tomu ale budou používat robotický přístroj. „Robotický systém je jen jiným nástrojem k operaci. Je mnohem sofistikovanější a dává větší možnosti. Je ale potřeba si na něj zvyknout. Je to stejné, jako když jste závodní jezdec na motorce. Váš oblíbený závodní okruh máte dokonale najetý, ale dostanete nový stroj. Chvilku trvá, než si na něho zvyknete,“ dodává MUDr. Marcel Mitták, Ph.D., FETCS.

Menší fyzická únava operátora a asistence

Při odběru vzorků přístroj ovládal za takzvanou konzolí. Hrubě se dá přirovnat ke křeslu pro profesionální hráče počítačových her. Hlavní operátor si pochvaloval skvělou týmovou spoluprací. Přímou u pacienta a robotických ramen byl jeho asistent MUDr. Lubomír Tulinský, Ph.D. Pokud by došlo k nějaké nečekané události, třeba masivnímu krvácení,

musel by rychle zasáhnout, což ve výcviku s operátorem opakovaně nacvičovali. „Robot nám ulehčuje operaci, redukuje rizika vyplývající z únavy a z různých nepřesností. V konečném důsledku z toho má zisk nemocný, kterého operuje tým zatížený menší fyzickou únavou. Výkon tak probíhá uvolněněji,“ doplňuje chirurg Lubomír Tulinský.

Premiéra to byla i pro další zdravotnický personál Centrálních operačních sálů. Jak říká instrumentářka Mgr. Kateřina Černínová: „Máme už zkušenosti s robotem z jiných operací. Operace hrudníku ale pro nás byla premiérou. Vytvořily jsme takový tým sestřiček, který se na robotickou operativu specializuje. Hrudní chirurgické operace prováděné roboticky ale určitě představují nový výrazný milník. Jsme rády, že jsme mohly být přítomny něčemu úplně novému.“

Robotická hrudní operace byla novou situací i pro tak zkušenou anestezioložku, jako je MUDr. Paola Dzurňáková, MBA. „Pracuji na hrudní anestezii mnoho let a tohle pro mě byl první robotický výkon. Pro mě jako anestezioložku to byla velká výzva. Musela jsem se na výkon důkladně připravovat. U anestezie robotické hrudní operativy je hodně věcí, které ji odlišují od anestezie pro běžnou chirurgii i pro hrudní chirurgii prováděnou neroboticky,“ dodává na závěr.

Centrální kuchyni čeká velká rekonstrukce. V nové jídelně bude i salátový bar

Salátový bar anebo čepované nealkoholické nápoje. Malá ochutnávka novinek, které budou součástí nové centrální kuchyně. Předtím je ale nutné provést kompletní rekonstrukci. Předpokládá se, že začne ve třetím čtvrtletí letošního roku.

Rekonstrukcí projde celá budova Odboru léčebné výživy a stravování (OLVaS), která zahrnuje celkem sedm oddělení. „Připravujeme se na to a přemýšlíme o tom tak, že je naším cílem, aby pacienti ztížené podmínky při přípravě stravy vůbec nepoznali a dále se stravovali v běžném režimu,“ říká vedoucí OLVaSu Jaroslava Jaššová.

V centrální kuchyni se bude rekonstruovat varna včetně souvisejících provozů, skladového hospodářství a jídelen. Vznikne tam nové technické zázemí, kanceláře anebo šatny. Rekonstrukce se bude týkat třeba i vzduchotechniky, nových výtahů a části gastrotechnologie.

Vzhledem k tomu, že kuchyně musí být prakticky neustále v provozu, jsou stavební práce rozděleny do čtyř etap, které na sebe budou plynule navazovat. Na začátek rekonstrukce se OLVaS pečlivě připravuje. „V okamžiku, kdy začne, bude nutné uzavřít jídelny a přestěhovat náhradní vaření z přízemí právě

do těchto jídelen. My však chceme nakrmit všechny naše zaměstnance. Hledáme tedy cestu, jak připravit alespoň jeden druh oběda v podobě balené stravy. Monitorujeme nejvhodnější místo pro její výdej zaměstnancům a tak dále,“ popisuje Jaroslava Jaššová. Její odbor má před sebou těžký úkol. V provizorních podmínkách bude denně připravovat zhruba 2 500 porcí pro zaměstnance a asi 6 000 porcí pro pacienty: „A to za přísného hygienického režimu a dodržení systému kritických bodů ve výrobě potravin. Ve stísněných a ztížených podmínkách to bude velmi náročné. Jsme však odhodláni do toho pro naše strávníky jít!“

V prostorách centrální kuchyně má vzniknout jedna velká průchozí jídelna, kde se vejde více lidí. Její součástí bude salátový bar anebo čepované nealkoholické nápoje. Během rekonstrukce budou pacienti dostávat jídla v plném rozsahu. Zaměstnanci budou mít k dispozici balenou stravu.

Na lůžkovém bloku se čile pracuje

Budova L – takzvaný lůžkový blok – je stále v obležení stavařů. Pracují v interiérech, ale i na vnějších částech objektu, který byl otevřen v roce 1994. Součástí rekonstrukce je zateplení fasády včetně výměny oken a rovněž výměna střešního pláště.

Nejviditelnější a také nejcitelnější změnou na jedné z nejvyšších budov areálu FNO je odstraňování všech balkonů. Při jejich řezání se postupuje z nejvyšších pater směrem dolů. Místo nich budou osazeny slunolamy. Jedná se o konstrukce z lamel, které pomohou tomu, aby se fasáda nepřehřívala.

Paralelně s venkovními pracemi probíhají i ty vnitřní. Mimo jiné se opravuje vzduchotechnika, ve všech pokojích po obvodu budovy se doplňuje chlazení.

Řeší se také vyregulování otopného systému. U radiátorů se totiž musí vyměnit ventily, které pak budou ovládány na dálku. Bude provedena také kompletní výměna zařízení ve strojovnách vzduchotechniky.

Rekonstrukce začala koncem října loňského roku a stavební práce byly původně naplánovány na 16 měsíců. Celkové náklady se budou pohybovat mezi 400 až 450 miliony korun.

Dva nové arytmologické sály

Kardiovaskulární oddělení se rozšíří o dva nové arytmologické sály. Stavební práce v prostorách Centrálního komplementu začaly v únoru letošního roku a jsou naplánovány na deset měsíců. Navrhované úpravy jsou dispozičně rozděleny na dvě části. První je věnována zákrovým arytmologickým sálům, kolem kterých jsou soustředěny nezbytné nutné prostory pro dospívání, dekontaminaci nástrojů, mytí lékařů, technické místnosti a skladové prostory. Druhá část pak zahrnuje hygienické zázemí, přípravnu pacientů, popisovnu anebo třeba denní místnost zaměstnanců. Celkové náklady vyjdou na necelých 50 milionů korun.

Zdravotníci ošetřili zraněné ze simulované dopravní nehody na dálnici

Fakultní nemocnice Ostrava se za plného provozu zapojila do velkého taktického cvičení složek Integrovaného záchranného systému Moravskoslezského kraje. Zdravotnický personál ošetřil 16 pacientů ze simulované dopravní nehody autobusu a dodávky v blízkosti dálničního tunelu u Klímkovic.

Nemocnice okamžitě po oznámení vyhlásila traumatologický plán, tedy přesný scénář, podle kterého se postupuje při mimořádných událostech. Pomocí speciálně vytvořené aplikace svolala také krizový štáb. Všechny 16 zraněných zvládla stovka zdravotníků ošetřit a předat na oddělení za 1 hodinu a 11 minut od momentu, kdy na Urgentní příjem přijela první

sanitka. „Pacienty s polytraumatem ošetřovat umíme, ale potřebovali jsme si navštívit management příjmu hromadně postižených osob, a v tom případě si myslím, že cvičení splnilo svůj účel,“ uvedla lékařka Oddělení centrálního příjmu MUDr. Renáta Ječmínková, Ph.D., která vedla triáž, tedy třídění pacientů podle závažnosti zranění.

Kardiologický den byl i s přímými přenosy z katetrizačního sálu

Fakultní nemocnice Ostrava uspořádala už IV. Kardiologický den Interní a kardiologické kliniky. Cílem letošního ročníku kongresu bylo přiblížit diagnostické a léčebné postupy v kardiologii. Program v Clarion Congress Hotelu Ostrava zahrnoval celkem 16 přednášek, které vedly tuzemské špičky v oboru. Nechyběly ani čtyři přímé přenosy z katetrizačního sálu.

K vidění byla třeba biopsie, tedy odběr vzorků z nitra srdce. Pacient byl po celou dobu výkonu při vědomí a s operátorem komunikoval.

Součástí nabitého programu byl i XVI. Kongres kardiologických sester. Čtvrtého ročníku Kardiologického dne se zúčastnilo celkem 120 lékařů a 113 sester.

Letošní Pařízkovy dny nabídly účastníkům zajímavá témata

Clarion Congress Hotel Ostrava se stal dějištěm XXIX. Pařízkových dnů. Jde o tradiční konferenci s mezinárodní účastí, která se zaměřuje na novinky v léčbě onemocnění krve. I letos ji zorganizovala Klinika hematologie FN Ostrava a Lékařské fakulty Ostravské univerzity. Jedním z témat lékařské sekce byla léčba onkologických pacientů, u kterých se projevují velmi časté komplikace ve formě žilní trombózy. Sesterská sekce konference se zase soustředila na témata patientských organizací, cévních vstupů a buněčné terapie. Součástí Pařízkových dnů byla i IV. Ostravská konference paliativní péče, na které se diskutovalo třeba o tom, jak správně komunikovat s umírajícím člověkem.

MUDr. Martin Havel, Ph.D., MBA.

Radioaktivita je součástí našich životů. V medicíně dokáže vyšetřovat i léčit

Radiace budí v lidech respekt. Pro některé je stále nevidané, že v dnešní době je už hluboce zakořeněná i v medicíně. Někdy to tak dá práci pacienty přemluvit, aby šli na vyšetření, při kterém jim lékaři do těla vpraví radioaktivní látku. Svě o tom ví i nový přednosta Kliniky nukleární medicíny FNO MUDr. Martin Havel, Ph.D., MBA.

Lékaři jsou díky tomu schopni analyzovat v těle problémy, na které by se jinak buď vůbec nepřišlo, anebo by se odhalovaly jen stěží. „Můžeme díky tomu detekovat třeba metastázy v těle,“ upozorňuje na důležitost nukleární medicíny čtyřicetiletý lékař, který se o své práci rozpovídal v rozsáhlejší rozhovoru.

Po příchodu na vaši kliniku návštěvníky zaujme tradiční žluto-černý znak radiace. Neděsí to pacienty, když přijdou na vyšetření?

Myslím si, že by je neměla děsit radioaktivita jako taková, protože to je věc, která je spojená s naším bytím na světě. Souvisí to hlavně s tím, že často lidé neví, do čeho jdou, co je u nás čeká. Je to pochopitelné, protože část těch našich metod není úplně běžná. Vlastní zkušenost z vyšetření má málokdo. Obavy možná plynou ze znaků anebo některých názvů...

Třeba vymírací místnost?

Ano, souvisí to ale s tím, že pracujeme se zářiči, radiofarmaky. Obecně to jsou látky, které jsou složeny z nějakého radioaktivního atomu a nějaké sloučeniny. Jedná se o farmakum, u kterého víme, jak se

v těle chová. Tím, že zde jsou prvky, u kterých dochází k určité přeměně, tak vlastně vymírá jejich aktivita. Vymírací místnost má opravdu jiné účely. Představy některých pacientů jdou opravdu daleko. Někteří přijdou s tím, že je budeme zavírat do nějakých olověných krabic, do sklepů a podobně.

„Nejčastějším důvodem léčby u nás je onemocnění štítné žlázy.“

A to je tedy realitě hodně vzdálené?

Tady nic takového není. Jsme v klasické budově, kde jsou přístroje, které normálně fungují. Pacienti přicházejí, jsou vyšetřeni a pak zase odcházejí. Máme i lůžkové oddělení. Doba hospitalizace je někdy trochu delší, protože nakládáme s radioaktivními látkami a musíme čekat. Čas je tady docela důležitý faktor. Někdy musíme sledovat určitý děj, který trvá nějakou dobu. Někdy to jsou minuty, někdy

dny. Musíme třeba čekat, než radioaktivita u člověka poklesne natolik, abychom ho mohli propustit domů. Všechno má svá pravidla a nejsme ve vakuu, že bychom si něco vymýšleli. Probíhají u nás audity, musíme dodržovat legislativu pro nakládání s radioaktivními látkami.

Pacienty tedy musíte i uklidňovat? Říkat jim, nebojte se, nic vám nehrozí, nechte se vyšetřit.

Je to součást práce. Já spíš ale jdu cestou, že se lidi snažím maximálně informovat. Obavy pramení totiž právě z té nevědomosti. Chceme, ať pacienti nemají strach z toho, že jsou na „nukleární medicíně“. Radiace je součástí našich životů, našeho pobytu na zemi. Jde o to ji pak správně využívat. My to využíváme k tomu, že buď přicházíme na choroby, anebo je pak léčíme.

Co vám všechno vlastně může ukázat radioaktivní látka, kterou aplikujete do těl pacientů?

Hlavní, na základě, čeho fungujeme, je zobrazení funkce. Do těla vpravíme nějakou látku, o které víme, jak se má chovat. Je to vlastně takový stopař, který je do těla vypuštěn. Víme třeba, že nějaká konkrétní sloučenina se má vylučovat ledvinami a má jít rychle ven z těla. Když je nějaký problém, tak to půjde pomaleji. My bychom ale tu látku neviděli, kdybychom ji neměli nějak označenou. Radioaktivita je vlastně taková žárovka, díky které si celý děj můžeme zobrazit. Vidíme tak třeba bílé krvinky, zánět nebo některé nádorové buňky.

Radioaktivní látky ale nemusíte používat jen k vyšetření, ale i k léčbě.

Nejčastějším důvodem léčby u nás je onemocnění štítné žlázy, jde hlavně o různé typy nádorů. Řešíme i zvýšenou funkci štítné žlázy. Dodáme do ní nějakou energii, ozáříme ji a buňky se zvýšenou funkcí to zničí. Nádory pak řešíme v multioborové spolupráci s chirurgem, endokrinologem anebo onkologem. Celkově jde ale o to, že víme, jak se štítná žláza chová. Dokážeme vyrobit radioaktivní jód, dopravíme ho do těla tak, že dotyčnou látku spolkne a ona se vstřebá. Takhle si můžeme zobrazit tkáň, která má

nějakou souvislost se štítnou žlázou. Můžeme tak detekovat třeba metastázy v těle. Jód dokáže ale nejen zobrazovat, ale i léčit. Napadené buňky umí zničit.

Doma pro své zaměstnání máte určitě pochopení, když vaše manželka Gabriela pracuje také na Klinice nukleární medicíny.

Začala tady pracovat o chvíli dříve, je také lékařka a jsme kolegové. Bez pochopení by to nešlo, protože se snažím být činný i z hlediska odborné společnosti. K tomu máme dvě děti a také nějaké koníčky. Manželka mi vychází maximálně vstříc a já jsem za to moc vděčný.

„Na vlastní oči můžeme vidět děj, který by nějakou jinou metodou vidět nebyl.“

Vy jste na Klinice nukleární medicíny novým přednostou. Jak si zvykáte na novou pozici?

Na jednu stranu je výhoda, že jsem vzešel z této kliniky. Působím tady od roku 2008. Pořád je to ale o týmové práci. Mám nějaké nápady, jak chod našeho pracoviště ještě vylepšit, na druhou stranu je nutné vše skloubit s každodenní nutnou rutinou. Kdybych řekl, že jsem si už zvykl, lhal bych. Navíc, když si člověk na něco zvykne, není to také úplně dobře. Podle mě je nutné mít v sobě pořád takový pocit, že je možné něco posunout, domodelovat...

Veronika Biolková

Převoz pacientů je pořádná makačka. Práci v pohybu ale miluje

Naložit pacienta, odvézt na vyšetření a pak zase rychle zpět na oddělení. Na odvoz totiž čekají další. Veronika Biolková je transportní sanitářkou pro celou onkologickou kliniku. V nemocnici rozváží lidi s těžkými diagnózami. Směnu začíná v 6:30 a hned potom, co si nasadí své běžecké boty, kontroluje ve složce rozpis úkolů. „Teď ráno jedu na magnetickou rezonanci, mám tady pak CT a pak další magnetická rezonance,“ ukazuje. Mimochodem, kvalitní obuv bude potřebovat. Za jeden den v práci nachodí i okolo deseti kilometrů.

Na onkologické stanici A4 zvoní telefon, staniční sestra Veronice Biolkové sděluje, že ji čeká přesun pacientky na magnetickou rezonanci. Pojede na vozíku. Je něco málo po sedmé hodině ranní. „Jsem moc ráda, že tady je. Sama bych to nezvládla,“ říká starší žena, která se léčí na onkologii. Transportní sanitářka s ní míří k dlouhému spojovacímu tunelu. Přesun směr lůžkový blok a poliklinika je rychlý. Ví, že ji čeká spousta dalších úkolů. Stačit jejímu tempu by byl nejspíš složitý úkol i pro otrlejší běžce. „Změřila jsem si, že ta trasa je dlouhá zhruba jeden kilometr. Jsem schopná to zjet i za 5 minut,“ chlubí se věčně usměvavá Veronika Biolková.

Do smíchu jí ale během práce mnohdy moc není: „Řada lidí se chce vypovídat, takže mi při převážení na vyšetření říkají své osudy. Je to šilené. Starala jsem se třeba o paní, které na rakovinu zemřel syn, pak manžel a potom s ní musela bojovat i ona sama.“

Pátek bývá nejnáročnější

Pacientka má po magnetické rezonanci, Veronika Biolková si krátce oddechla a opět se vrací na oddělení. Jsme znovu ve spojovacím tunelu. Teď před sebou tlačí vozík, nezřídka kdy tudy ale musí projíždět i s postelemi. „Mám na nich naložené pacienty, kteří se mě někdy ptají, jestli to zvládnou a nepotřebují pomoc. (úsměv) Bývá to makačka. Používám i elektrický vozík. S tím klasickým by se to u těžších pacientů zvládnout asi nedalo,“ zamyslí se. Jako transportní sanitářka na onkologii pracuje už čtyři roky. Spočítala si, že za den nachodí okolo deseti kilometrů. „Tohle jsou už mé třetí boty,“ ukazuje na běžeckou obuv, ve které se cítí nejpohodlněji.

Pacientka už je zpátky na pokoji. Když Veronika Biolková zrovna nepřeváží, pomáhá na svém oddělení třeba s chystáním snídaně, odnášením vzorků na testy anebo přípravou lůžek a pokojů.

Je pátek, což je pro ni většinou nejnáročnější den. „Po celém týdnu někdy přichází krize. Nachozené kilometry jdou cítit,“ přiznává bez okolků.

Pro pacienty je psychologickou podporou

Transportní sanitářka na onkologii vozí těžce nemocné lidi. Častokrát jde o diagnózy, které nemají šťastný konec. Byť její práce přináší nepřijemné momenty, má ji ráda: „Je to velice zajímavé, ty osudy, lidi... Člověk se pak na život dívá úplně jinak a zjistí, že mnohdy řeší malichernosti. Pacienti se mě často ptají na to, jestli to bude dobré a budou zase v pohodě. Dostávám se do situací, ve kterých nevím, co mám odpovědět.“

Sama moc dobře ví, že její profese není jen o tom převézt člověka na vyšetření a zase zpět. Lidé potřebují i psychickou podporu. „Pacienti někdy třeba nikoho nemají, svěřují se mi a já si s nimi povídám. Ze začátku jsem brečela, jeden případ jsem neunesla. Pak jsem se ale s touto prací srovnala,“ popisuje Veronika Biolková.

V současné profesi ji paradoxně pomohlo předchozí zaměstnání. Čtyři roky fungovala v charitě jako sociální pracovníce v terénu. „Setkávala jsem se s těžkými životními příběhy. Byla jsem navíc neustále v pohybu. Myslím si, že to mě vycepovalo,“ končí povídání sympatická transportní sanitářka. Teď už se zase musí naplno ponořit do práce. Vozík na chodbě přistavuje před pokoj. Na CT za chvíli musí odvézt dalšího pacienta.

Medailonek

Veronice Biolkové je čerstvě 40 let. Pochází z Havířova, ale v současnosti žije v Šenově u Ostravy. S manželem Jakubem má dvě dcery – Kristýnu a Ágnes ve věku 15 a 10 let. Její velkou vášní jsou zvířata. Doma chová tři kočky a tři psy, se kterými často vyráží na procházky. Kromě toho se věnuje koníčkům, u kterých se uklidní a zrelaxuje. Ráda proto chodí třeba do sauny.

doc. MUDr. Jan Máca, Ph.D.

Na Antarktidě jsem dělal provizorní plombu, zástavu srdce tam ale nevyřešíte

Vkročil tam, kam se dostanou jen vyvolení. Na nejchladnější kontinent světa – Antarktidu. Řeč je o doc. MUDr. Janu Mácovi, Ph.D., zástupci přednosta Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FN Ostrava a garantovi Patologické fyziologie při Lékařské fakultě Ostravské univerzity. Na konci ledna s expedicí z brněnské Masarykovy univerzity odcestoval na ostrov Jamese Rosse, kde sídlí česká výzkumná stanice.

Plnil úlohu lékaře expedice, ale pokračoval i ve vědecké práci svého kolegy z KARIMu MUDr. Filipa Haiduka, který k jižnímu pólu zavítal loni. „Jedná se o mého doktoranda. Na Antarktidě jsme posuzovali změny výkonnosti autonomního nervového systému polárníků před cestou, v průběhu expedice a po návratu z ní. Přidal jsem k tomu ještě mykologický výzkum, kdy jsem opakovaně prováděl stěry z nosohltanu polárníků. Sledoval jsem různé mykotické patogeny na stanici,“ vysvětluje doc. MUDr. Jan Máca, Ph.D., a ještě dodává: „Dělal jsem i support ostatním. Byli tam meteorologové, geologové, rostlinní fyziologové, glaciologové a další vědci. Sbírali tam různé biologické a geologické vzorky anebo měřili aktivitu ledovců. Pomáhal jsem jim s tím.“

Čelila vaše expedice na Antarktidě extrémním podmínkám?

Nechci to zlehčovat, ale spíš ne. Jednalo se spíše o atypické podmínky. Byli jsme mimo civilizaci. Kontakt s internetem nebo sociálními sítěmi nebyl vůbec možný. Šlo pouze poslat e-mail přes satelitní

telefon. Co se týče klimatických podmínek, tak každý si představuje bílou, zmrzlou pustinu, ale tak to vždy není. Byl jsem tam v období antarktického léta. Tady sice byla zima, tam ale bylo léto a teploty nebyly nijak extrémní.

Byl jste lékařem celé expedice. Řešil jste během ní nějaké vážné problémy?

Naštěstí ne. Důležitá je prevence už na začátku, protože se vybírají polárníci, kteří nemají zásadní zdravotní problémy. Řada z nich tam už byla. Ví, jak se tam mají chovat a vyvarovat se určitých rizik. Jediné,

co jsem řešil, byly například bolesti v krku, zvýšená teplota, mořská nemoc anebo rozseknutý palec. Kromě toho jsem dělal i provizorní plombu.

Takže jste si vyzkoušel i práci zubaře?

Ano. Kolegyně z Kliniky ústní, čelistní a obličejové chirurgie mi půjčila nástroje i provizorní cement. Plomba naštěstí vydržela až do konce.

Na někoho odloučení od blízkých může dolehnout. Čelí tam polárníci i stresu?

Paradoxní je, že stres tam u někoho spíše vymizí. Tam nemáte strach o život. Stanice je velice dobře vybavená, je tam teplo, sociální zařízení... S významnějším stresem se můžete setkat, když jste dál třeba právě na kempu na ledovci.

Co tělesně? Jak působí tamní prostředí na lidský organismus?

Lidé, co tam jedou, jsou většinou odolní jedinci. Vydrží opravdu hodně. Výtěry z nosu jsem zkoumal, jestli dochází ke kolonizaci nosohltanu různými druhy mykotických mikroorganismů. Změna reaktivity autonomního nervového systému se měří pomocí speciálního přístroje na podkladě analýzy variability tepové frekvence. Ve spolupráci s kolegy z Katedry studií lidského pohybu při Pedagogické fakultě Ostravské univerzity se měřily změny i dalších somatických parametrů. Na stanici je jen omezené množství analytických přístrojů, většina vzorků se pak musí vyhodnotit až doma.

Takže na výsledky vaší vědecké práce si budeme muset ještě počkat?

Kolega MUDr. Filip Haiduk měřil polárníky v minulém roce, já letos a v plánu je pokračovat minimálně

další sezonu. Chceme mít dostatečný soubor, aby se dala data vyhodnotit. U změřených parametrů se budou porovnávat změny, zkoumat odchylky, jak to bylo na začátku, v průběhu a na konci expedice. Co se týká mykologie, byl to takový pilotní projekt ve spolupráci se Zdravotním ústavem. I v něm se bude, doufám, pokračovat v příštím roce. Jedna fáze našeho výzkumu bude tedy popis fyziologických změn organismu v antarktických podmínkách, druhá pak bude spíše praktická a přinese praktické informace, například jak postupovat v případě zachytu mykotických mikroorganismů.

Musel jste se na výpravu nějak speciálně připravovat?

Mám rád hory. Před odjezdem jsem zvýšil fyzickou aktivitu, ale spíš to chtělo teoretickou zdravotní přípravu. Zkontroloval jsem, jaké léky tam jsou, jaké je třeba vzít, co za nástroje je dobré přibrat. Šel jsem se podívat například na zubní ambulanci, jak se ošetřují některé patologie v dutině ústní. Na urgentním příjmu a naší jednotce intenzivní péče jsem se zdokonalil v ošetřování ran. Znovu jsem si prošel to, co neděláme často u nás na oddělení, kde máme kriticky nemocné pacienty.

Dá se vůbec připravit na všechny eventuality?

Na Antarktidě nemáte možnost řešit závažnější věci. Zástava srdce nebo zánět slepého střeva jsou v těch podmínkách téměř neřešitelné. V takových případech je třeba aktivovat transportní mechanismus. Zavolat SOS na stanici, která má možnost leteckého transportu. Co se týče outdoorové medicíny, musel jsem se také přiučit řadu nových věcí. Určitě mě to ale vše obohatilo a bavilo.

Personální novinky

FN Ostrava má nového náměstka ředitele

Ing. Marek Veselý (49 let), nový náměstek ředitele pro techniku a provoz

Pochází z Opavy a celou svou profesní kariéru spojil se stavebnictvím. Vystudoval VUT v Brně, kde se stal inženýrem v oboru Technologie řízení staveb. Posledních 15 let pracoval v renomované české stavební společnosti. Ve FN Ostrava má nově na starosti techniku a provoz. Řídit bude velké projekty a investice, mezi které patří třeba příprava Moravskoslezského onkologického centra, ale rovněž každodenní technický chod areálu. Jeho vizí do budoucna je zlepšit dopravu v areálu nemocnice, především situaci s parkováním. Ve volném čase rád čte literaturu faktu z období válečných konfliktů 20. století a věnuje se péči o předválečné opevnění.

Díky za skvělou práci, máme dva nové emeritní přednosty

Doc. MUDr. Leopold Pleva, CSc. (vlevo), a doc. MUDr. Otakar Kraft, Ph.D., MBA (vpravo), dva noví emeritní přednostové FN Ostrava. Čestný titul získali za několik desetiletí výborné práce, kterou pro nemocnici odvedli. První jmenovaný byl dlouholetým přednostou Kliniky úrazové chirurgie a or-

topedie, kterého vystřídal doc. MUDr. Pavel Douša, CSc. Druhý jmenovaný pak působil v čele Kliniky nukleární medicíny. Funkci přednosty tam nově zastává MUDr. Martin Havel, Ph.D., MBA. Za jejich vynikající práci jim patří velký dík!

Lékařka Jana Slonková se stala Akademikem roku 2022

Lékařka Neurologické kliniky FNO MUDr. Jana Slonková se stala vítězkou ankety Akademik roku 2022 v klinických oborech. Studentskou anketu vyhlašuje děkan Lékařské fakulty Ostravské univerzity. „Ceny si velmi vážím a vnímám ji jako ohodnocení práce kolektivu celé Neurologické kliniky včetně Oddělení dětské neurologie,“ popisuje své pocity držitelka prestižního ocenění.

Letem světem z FNO

FN Ostrava zájemcům preventivně vyšetřila hlasivky

Klinika otolaryngologie a chirurgie hlavy a krku FN Ostrava se i letos zapojila do Světového dne hlasu. Veřejnosti nabídla bezplatné preventivní vyšetření hlasivek. Dorazilo celkem osm zájemců. Lékaři u všech vyloučili nádorové onemocnění, tři z nich si pozvali na další terapii. Lidé by neměli podceňovat varovné signály, třeba déletrvajícím chraptím. „Lidé, kteří chraptí déle než tři týdny, by měli navštívit ORL nebo foniatickou ambulanci. Může totiž jít o postižení hlasivky například otoky, uzlíky, polypy nebo obrnou hlasivky, případně může chraptot být příznakem nádorového onemocnění hrtanu,“ vysvětluje přednosta ORL kliniky prof. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA, podle kterého Moravskoslezský kraj patří k oblastem s vysokým výskytem zhoubných nádorů v oblasti hlavy a krku.

Krásné jubileum. Kavárna života oslavila 5. narozeniny

Už pět let onkologickým pacientům ve FN Ostrava pomáhá Kavárna života. Funguje na Klinice hematatoonkologie a o její provoz se starají dobrovolníci. Kromě přípravy dobré kávy zdarma a dalších nealko nápojů se snaží zvedat náladu lidem, kteří se musí vyrovnávat mnohdy s velmi špatnými diagnózami. A i podle mnohých ohlasů si vstřícnosti, úsměvů a ochoty si popovídat pacienti cení. Přejeme vše nejlepší do dalších let!

Ve FNO zdokonalovali své schopnosti i lékaři z Polska

Domov sester hostil zajímavý workshop. Sešla se na něm dvacítkou traumatologů a ortopedů z devíti českých a polských nemocnic. Lékaři zdokonalovali své dovednosti v používání takzvaných zevních fixátorů na zlomeniny horních a dolních končetin a také pánve. Součástí celé akce byl i přímý přenos z operačního sálu Kliniky úrazové chirurgie a ortopedie FNO. Průběh výkonu všem přítomným pečlivě popsal MUDr. Roman Madeja, Ph.D., zástupce přednosty kliniky. Workshop živě sledovali také lékaři v polské nemocnici v Jastrzębiu-Zdroju.

FNO převážela těžce nemocnou pacientku na Ukrajinu

Přispěli jsme k dobré věci. Klinika hematatoonkologie a Paliativní tým společně s hospicem Girasole z Hustopeč u Brna převezly těžce nemocnou pacientku na Ukrajinu. Diagnóza: nevyčísitelná leukémie v pokročilé fázi. Sanitka zamířila do města Rivne, které leží v severozápadní části válkou zkoušené země. Odtamtud totiž žena pochází a chtěla zbytek života strávit právě tam. Jsme rádi, že jsme její přání mohli pomoci splnit.

Kardiologové zjednodušili metodu TAVI, při které nahrazují aortální chlopeň v srdci

Místo pěti pouze dva vpichy do těla pacienta, méně zdravotnického personálu na katetričním sále anebo kratší pobyt v nemocnici. Primář Kardiovaskulárního oddělení Interní a kardiologické kliniky FN Ostrava MUDr. Marian Branny, Ph.D., se svým lékařským týmem zjednodušil metodu TAVI, při které dochází k výměně aortální chlopně pomocí katetru.

Srdce je pumpa, která přečerpává krev v litrech za minutu. Lidem s vadami aortální chlopně ale nefunguje správně. „Můžeme si to představit tak, že na výstupu z této pumpy je chlopeň, která funguje jako ventil. Ten je zúžený usazeninami. Díky tomu srdce – pumpa, nemůže podávat takový výkon, jaký by měla, proto je nutné ventil uvolnit. Neexistují léky, jež by dokázaly rozpustit usazeniny. Dovnitř chlopně proto vložíme ventil nový, který vyřadí ten zúžený z činnosti a přebere jeho funkci,“ vysvětluje MUDr. Marian Branny, Ph.D.

Za půlhodinu je hotovo

Miniinvasivní metodě TAVI se věnuje už od roku 2009. Od té doby se ale v mnohém změnila. Původně výkon trval tři hodiny, prováděl se v celkové anestezii a na sále bylo deset lékařů, sester a pomocného personálu. Pacient musel mít i jícnové echo, tedy sondu zavedenou přes hrdlo do jícnu. „Dnes už je k dispozici materiál 4. generace. Máme chlopně, které vyžadují menší otvory do cévy, lépe procházejí a dají se i uvnitř pacienta zmenšit anebo zvětšit. Metoda se hodně zjednodušila, potřebujeme už jenom dva vpichy do těla. Není třeba celkové anestezie, děláme

to jenom v místním znecitlivění. Celý výkon také trvá kratší dobu. Pokud tam nejsou nějaké anatomické překážky, tak jsme v zásadě za půlhodinu hotoví,“ pokračuje špičkový kardiolog.

Třetí den po výkonu jde pacient domů

I díky upravenému postupu FN Ostrava dokázala v loňském roce naimplantovat 130 aortálních chlopní. V předcházejících letech byly počty nižší. Zjednodušený proces zkrátil dobu, kterou pacient musí strávit v nemocnici. Už druhý den po výkonu může vstát z lůžka a během třetího dne odchází domů. Kratší je i doba rekonvalescence. „Po TAVI je pacient samostatný, samoobslužný. Chceme akorát to, aby alespoň v prvním týdnu nezvedal větší zátěže, například plnou nákupní tašku. Co se týče pohybu, doporučujeme chůzi, ale spíše takovou lehkou formu. První tři dny jen 100, 200, maximálně 300 metrů. Potom se pohyb rozšiřuje a nemocný už může fungovat bez omezení,“ doplňuje MUDr. Marian Branny, Ph.D., který upozorňuje na to, že předtím pacienti zůstávali v nemocnici týden až deset dní: „Bylo to kvůli více vstupům do těla. Používaly se o 1,3 milimetru větší

katetryka, bylo více krvácivých komplikací. Tím, že se chlopeň nedala přesně umístit, tak i výsledky někdy nebyly optimální, takže jsme potom museli ještě doladovat léky.“

Ne vždy lékaři používají TAVI

Ne vždy se ale chlopeň vyměňuje miniinvasivní metodou TAVI. Tradiční, už 50 let používaná metoda, je

chirurgická náhrada chlopně. Jedná se ale o velkou operaci na otevřeném srdci. „Tato metoda rozhodně není opuštěná. Je vhodná zejména pro pacienty, kteří potřebují spravit nejen aortální, ale třeba i mitrální chlopeň, a ještě našít tři bypassy. Udělá se to naráz při jednom výkonu,“ pokračuje primář Kardiovaskulárního oddělení. Podle něho jde ale o velký zásah do těla: „Elektrickou pilou musíte hrudní kost rozříznout podélně na polovinu, otevřít hrudník, zastavit srdce a napojit ho na mimotělní oběh – umělé srdce. Pak vystříhnete chlopeň a našijete novou. Na závěr pacienta odpojíte z umělého srdce a plic a zašijete velkou ránu.“ Chlopně implantované katetrem anebo chirurgicky jsou si podobné. Mají kovový základ, na kterém jsou našité cípy buď z prasečího, anebo hovězího perikardu, tedy z osrdečníku. „Šijí se ručně, je tam několik stovek stehů. Ušít jednu chlopeň trvá asi šest hodin. Dělá se to ve fabrice ručně pod mikroskopem. Tkáň prasečího nebo hovězího perikardu je měřena laserem, aby měla stejnou tloušťku a byla bez defektů,“ říká MUDr. Marian Branny, Ph.D. Na závěr pak ještě dodává, že zvířecí tkáň lidské tělo neodvrhne. Nejsou v ní totiž žádné antigeny, které by organismus příjemce nepřijal.

Lékaři Neurologické kliniky a Krevního centra spojili síly v boji proti roztroušené skleróze

Roztroušená skleróza patří mezi chronická, doposud nevyléčitelná neurologická onemocnění. Současná moderní medicína dokáže ovlivnit projevy této závažné nemoci. Důležitá je multioborová spolupráce. Účinné jsou různé farmakologické i nefarmakologické přístupy, mezi které patří i výměnná léčebná plazmaferéza (TPE). Sérii TPE doporučili lékaři Centra pro diagnostiku a léčbu demyelinizačních onemocnění za posledních 15 let na Krevním centru FN Ostrava u téměř 300 pacientů s roztroušenou sklerózou a neuromyelitis optica.

V rámci mezioborové spolupráce je možné využít pro druhou linii léčby ataky roztroušené sklerózy metodu léčebné výměnné plazmaferézy. „V průběhu onemocnění se občas vyskytuje akutní zhoršení zdravotního stavu, takzvaná ataka, první volbou léčby je kortikoterapie. Pokud se nedostaví příznivý efekt, jsou mimo jiné zvažovány TPE,“ popisuje lékař Neurologické kliniky MUDr. Radovan Bunganič. „TPE patří mezi léčebné hemaferetické výkony, při kterých krev pacienta protéká separátorem, který je schopný oddělit a následně odstranit jednu nebo více složek krve a zbývající složky vrací zpět do krevního oběhu pacienta. Dle současných světových doporučení existuje až 40 diagnóz z různých medicínských oborů, jako jsou neurologie, hematologie, revmatologie, nefrologie a podobně, u nichž lze hemaferézy využít,“ popisuje lékařka Krevního centra MUDr. Šárka Blahutová.

Jak to vlastně funguje?

V praxi to vypadá tak, že lékaři pomocí separátoru odebírají plazmu pacienta a mimotělně ji čistí. „Odstraňujeme z ní autoprotílátky, imunokomplexy. Modulujeme tak autoimunitní autoreaktivní procesy a pacient z toho profituje zlepšením klinického stavu,“ vysvětluje MUDr. Šárka Blahutová a ještě dodává. „Klíčovou roli u hemaferetických metod hraje zajištění

adekvátního žilního přístupu. Jednou linkou odebíráme krev z těla pacienta do přístroje, druhou návratovou linkou se ošetřená krev vrací zpět. Separátorem během dvou hodin prochází jeden celkový objem krve, což je přibližně 6 litrů krve. Odseparovaná plazma s patologickými složkami krve odtéká do odpadního vaku a místo odebírané plazmy jsou pacientovi aplikovány náhradní roztoky. Při proceduře dochází ke snížení v krvi kolujících škodlivých protilátek až o 60 procent,“ přibližuje postup celého procesu.

Unikátní typ léčby

Výsledky plazmaferézy jsou obdivuhodné. „Aferetické výkony, pokud jsou indikovány správně a prováděny zkušeným aferetickým týmem lékařů a sester, jsou bezpečné. Samozřejmostí u všech výkonů je použití jednorázového zdravotnického materiálu. Nežádoucí účinky jsou minimální. Důležité je poučení pacienta a jeho řádná příprava,“ doplňuje MUDr. Šárka Blahutová. „Výhodou TPE je možnost jejího použití i v situacích, kdy není možno použít léky, například v období těhotenství.“

I malé zlepšení znamená velkou úlevu

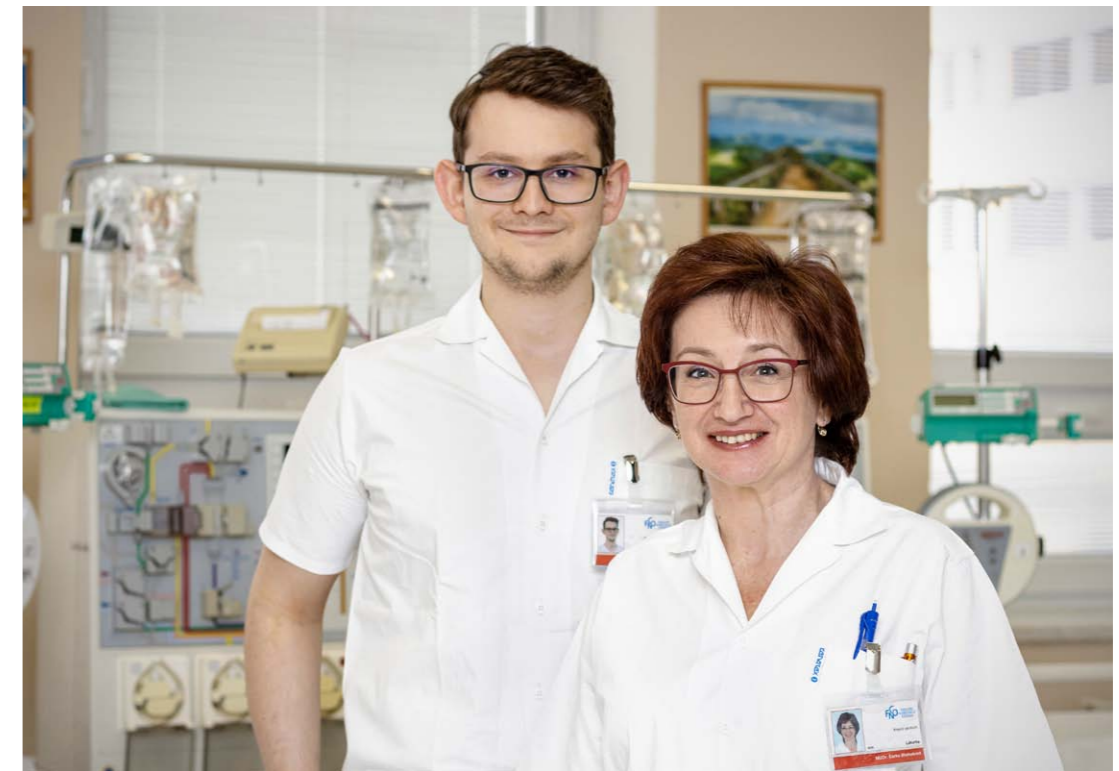
Roztroušená skleróza je chronická nemoc. Každé zlepšení, ke kterému dojde, znamená pro pacienta úlevu. „Onemocnění postihuje mozek i míchu. Pacient se potýká s rozvojem motorických poruch i senzitivních potíží, trápí ho únava, problémy se zrakem, s pohyblivostí, bolest, slabost, snížení citlivosti, nepříjemné pocity brnění, deprese, úzkost a mohl bych pokračovat,“ říká neurolog MUDr. Radovan Bunganič. Spolupráci s Krevním centrem si velmi pochvaluje: „Léčebnou výměnnou plazmaferézu používáme nejen pro pacienty s roztroušenou sklerózou, ale například i pro diagnózy myastenien gravis nebo zánětlivé polyneuropatie.“ Aferetické centrum Krevního centra je

výjimečné tím, že provádí výkony TPE jak u pacientů v režimu ambulantním, tak i hospitalizovaných. „Benefitem pro naše pacienty je rychlá odezva pracovníků Krevního centra na naše požadavky. Výkony TPE jsou převážně prováděny z periferního žilního přístupu. Jiná aferetická pracoviště ČR častěji zavádějí centrální žilní katétr, což představuje větší zátěž pro pacienta, vyšší riziko komplikací a obecně menší dostupnost této metody,“ dodává na závěr MUDr. Radovan Bunganič.

Výsledky spolupráce potvrzují přínos pro pacienty s roztroušenou sklerózou

Výsledky dlouholeté spolupráce Neurologické kliniky a Krevního centra FN Ostrava v péči o pacienty s roztroušenou sklerózou byly v roce 2022 publikovány v prestižním časopise Scientific Reports. Lékaři zde hodnotili efekt léčby u 155 pacientů s relabující remitující formou roztroušené sklerózy, kteří během deseti let podstoupili celkově 603 TPE výkonů. Byl prokázán jak příznivý efekt, tak i bezpečnost provedených výměnných léčebných plazmaferéz.

Bunganič R, Blahutová S, Revendova K, Zapletalová O, Hradílek P, Hrdlicková R, Ganesh A, Cermakova Z, Bar M, Volny O. Therapeutic plasma exchange in multiple sclerosis patients with an aggressive relapse: an observational analysis in a high-volume center. Sci Rep. 2022 Nov 1;12(1):18374. doi: 10.1038/s41598-022-23356-w. PMID: 36319704; PMCID: PMC9626567.

Lékařka Krevního centra MUDr. Šárka Blahutová a neurolog MUDr. Radovan Bunganič.

Zdravotnický personál Centra pro diagnostiku a léčbu demyelinizačních onemocnění FNO.

Centrum pro diagnostiku a léčbu demyelinizačních onemocnění (RS centrum)

Centrum pro diagnostiku a léčbu demyelinizačních onemocnění FN Ostrava (RS centrum) pod vedením MUDr. Pavla Hradíka, Ph.D., je jedním z 15 center vysoce specializované péče ČR, ve kterém se v současnosti léčí více než dva tisíce pacientů. Péče je zajišťována převážně v ambulantním režimu, v případě akutního zhoršení stavu jsou pacienti hospita-

lizováni na Neurologické klinice FN Ostrava, jejímž přednostou je prof. MUDr. Michal Bar, Ph.D. Lékaři RS centra využívají nejmodernější medicínské postupy a poznatky, včetně léků modifikujících onemocnění, biologickou léčbu, rehabilitační program, vysokodávkovanou imunoablativní terapii s autologní transplantací krvetvorby a léčebné hemaferézy.

Léčebný aferetický úsek Ambulance Krevního centra

Léčebný aferetický úsek Ambulance Krevního centra FN Ostrava provádí ročně téměř 1 000 výkonů léčebné hemaferézy v různých medicínských indikacích již více než 20 let. Primářkou Krevního centra (KC) je doc. MUDr. Zuzana Čermáková, Ph.D., MHA. Provoz léčebného aferetického úseku Ambulance KC zajišťují MUDr. Šárka Blahutová a MUDr. Radomíra Hrdličková s kolektivem aferetických sester. Mezi nejčastější výkony patří výměnné léčebné plazmaferézy. V portfoliu centra jsou dále tzv. depleční výkony, např. erytrocytaferéza, při které je možno velmi rychle a bezpečně snížit patologicky zmnožené červené krvinky. Speciální metodou pro léčbu autoimunitních onemocnění či v rámci transplantačního programu ledvin je imunoadsorpce, při níž jsou krevním separátorem odstraňovány z plazmy pacienta pouze imunoglobuliny (autoprotilátky). Reoferézami mohou být léčeni pacienti s vrozenou hypercholesterolo-

Zdravotnický personál Léčebného aferetického úseku Ambulance Krevního centra FNO.

lémií nebo suchou formou věkem podmíněné makulární degenerace, což je jedna z příčin ztráty zraku u lidí starších 65 let.

Marie Karásková skladuje oblečení pro pacienty bez domova ve speciální místnosti.

Sbíráme oblečení pro pacienty, kteří jsou bez domova

Přijdou špinaví, častokrát i zavšivení. Nemocnice jejich znečištěné oblečení zlikviduje, při ukončení hospitalizace ale pro ně musí mít připravené nové šaty. I taková je realita péče o pacienty bez domova.

V zimě jich bývá více, měsíčně i kolem patnácti. Teoreticky tak nemocnice potřebuje kompletní oblečení pro patnáct lidí, a to není nízký počet. Naštěstí existuje na úseku zdravotně sociálních pracovníků sklad šatstva. Mikiny, svetry, rifle, boty anebo ponožky. Najdete tam zkrátka všechno. „Lidé bez domova si své oblečení neperou. Z hygienických důvodů takové věci na oddělení skladovat nemohou,“ vysvětluje Marie Karásková, vedoucí úseku sociálních pracovníků a ještě dodává: „I proto se jim snažíme dát nové oblečení. Některá oddělení po zkušenostech z dřívější sbírají po vlastní linii a mají své rezervy. Potřeba je ale mnohem větší, takže nás to přinutilo jednou začas uspořádat velkou sbírku.“

A odezva mezi zaměstnanci nemocnice je silná. Zatímco v předchozích letech se hlásili jednotlivci, teď se ožívají celá pracoviště: „Chtějí najednou darovat více šatstva. Doufám, že nám skladovací prostory ve skříňích budou stačit.“ (smích)

Sociální pracovníci se v nemocnici setkávají s různými příběhy lidí bez domova. Někteří se po ošetření brzy vrátí zpět na ulici, u některých je ale situace

složitější: „Někdy se stane, že se takový člověk opije a zůstane ležet na chodníku. Řada z nich je totiž závislá na alkoholu. Mnohdy stačí několik dní hospitalizace a může opět jít. Život na ulici v kombinaci s alkoholem přináší řadu zdravotních potíží. Setkali jsme se tak s případy, které skončily amputací nohy a dalšími zákroky, které se podepsaly na míře soběstačnosti takového člověka. Ty pak znemožňují pobyt na ulici.“

Co je nejvíce potřeba?

Zaměstnanci FNO v rámci sbírky přinášejí různé druhy oblečení, největší nedostatek je ale u bot. „Netýká se to jen nás, ale i azylových domů a podobně. Lidé totiž boty nosí až do dotrhání. Pokud je opotřebují, používají je třeba na zahradě, zkrátka nechávají si je až do konce. Lidé bez domova přitom boty rychle prošlapou a zničí. Obuv je kategorie, kde určitě přivítáme další dary. Uvítáme ale například také bundy, tepláky, elastáky a podobně. Dovolují si požádat, aby darované věci byly relativně čisté a nepříliš poškozené. Všem dárcům –minulým i budoucím – srdečně děkují,“ dodává Marie Karásková.

Ochota brát léky hodně závisí na tom, jak se pacient v danou chvíli cítí

Ne vždy platí, že co lékař předepíše, to pacient následně i užije. Existuje celá řada důvodů, proč lidé nedodržují doporučení lékaře týkající se předepsaných léků. Některé jsou objektivní, jiné už méně. Hladiny léčiv v organismu pacientů ve FNO zkoumá Oddělení klinické farmakologie, které spadá pod Ústav laboratorní medicíny. Primářkou je doc. MUDr. Ivana Kacířová, Ph.D., která se tomuto oboru věnuje už téměř pětadvacet let.

Naše povídání se točilo kolem toho, jak jsou lidé disciplinovaní při užívání léků. Oddělení pod vedením doc. Kacířové totiž dokáže odhalit i nejmenší detaily. Požadavek ze strany lékařů směrem k jejímu týmu tak často zní: Nasadil jsem tento lék v určité dávce, ale nezabírá. V čem může být problém? A důvodů je celá řada. Léčivo v konkrétním organismu nemusí správně působit, pak je třeba dávku upravit, nebo se prokáže, že pacient léky vůbec neužívá anebo jejich

užívání vynechává. „Projevuje se to třeba u léčby vysokého krevního tlaku. Někteří lidé mají strach z nežádoucích účinků, které si zjišťují v příbalových letáčích nebo na internetu. Velkou roli mohou hrát i případné doplatky na léky, kdy se cena může vyšplhat vysoko, pokud pacient užívá více léčiv najednou. Někdo zase třeba nechce ‚chemizovat‘ svůj organismus. Tomuto nesprávnému užívání léků se říká non-compliance nebo non-adherence,“ vysvětluje docentka Kacířová.

Proč někteří lidé mohou selhávat při užívání léků?

Lidé jsou různí. Ve farmakoterapii je to dost podobné jako ve fyzioterapii. Pacient se dozví, že pokud nebude cvičit, tak třeba po centrální mozkové příhodě opravdu nezačne chodit. Mnohdy se však přesto spoléhá jen na rehabilitaci, což nestačí. U vysokého krevního tlaku někdy pacienti nic netrápí, a proto nechťejí brát léky. Musíme jim ale vysvětlovat, že třeba za rok by mohli dostat cévní mozkovou příhodu. V danou chvíli to ale pro někoho zkrátka není akceptovatelné.

Bavili jsme se o hypertenzi, tedy vysokém krevním tlaku, ale jsou třeba i jiné diagnózy, u kterých lidé užívání léků vynechávají?

Určitě jsou. Další typickou skupinou jsou psychofarmaka. Blíže spolupracujeme s Oddělením psychiatrickým FNO, pro které jsme před časem zavedli široké portfolio antidepresiv a antipsychotik, jejichž koncentrace také stanovujeme. Týdně jsou to i desítky pacientů, kteří jsou kontrolováni, jestli správně užívají předepsovanou léčiva. Pacienti si mnohdy nejsou schopni uvědomit svou psychiatrickou diagnózu a i to, že s léčbou by jejich stav byl lepší. Je to takový začarovaný kruh. Psychiatrie je obor, kde se hodně využívá stanovení koncentrací léků. Kromě psychofarmak se s nesprávným užíváním, respektive neužíváním léků setkáváme i u antiepileptik nebo imunosupresiv, ale ne v takové míře. Ochota brát léky samozřejmě závisí na tom, jak se pacient cítí a jestli v danou chvíli pociťuje příznaky nemoci.

Lidé jsou v takových situacích disciplinovanější?

Jsou, ale pak jsou zase případy, kdy má pacient více diagnóz. Třeba hypertenzi, vysoký cholesterol, do toho cukrovku a najednou bere deset nebo dvanáct léků, což se mu zdá moc. My ale nejsme schopni jednou tabletkou léčit pět nemocí, potřebujeme třeba pět tabletek pro léčbu vysokého krevního tlaku, takže se to nasčítá. Ochota užívat tolik léků klesá, navíc když se mají brát třeba dvakrát denně. Někdo zapomíná, někdo si tabletky púlí, protože se mu zdá dávka příliš velká. To by se ale dělat nemělo...

Kontrola toho, jestli lidé správně berou léky anebo ne, to je ale jen kapka v moři. Záběr vaší práce je daleko širší. Je to tak?

To, o čem se bavíme, je vlastně jenom jeden důvod, proč se měří hladiny léků. Správně se tato metoda jmenuje terapeutické monitorování léčiv. Existují totiž léčiva, u kterých účinek více závisí na jejich dosažené hladině v organismu než na užívané dávce. Máme třeba dva pacienty, kteří jsou stejně staří, stejně váží, mají stejnou nemoc, ale potřebují jiné dávky téhož léku. Důvodů může být několik. Různí pacienti mohou metabolizovat stejný lék různou rychlostí, což je dáno geneticky. Velký vliv mohou mít lékové interakce mezi souběžně užívanými léky, onemocnění ledvin nebo jater a podobně. Proto je

u konkrétního pacienta třeba nalézt správnou dávku daného léčiva. A to je základ naší práce.

Setkáváte se často s komplikovanými případy, kdy opravdu léčivo nezabírá a vy musíte zjišťovat, v čem je problém?

Jsme ve fakultní nemocnici, kde je mnoho komplikovaných případů. Zkoumáme celou řadu věcí. Díváme se na zdravotní dokumentaci v systému IKIS, dekurz a medikační list. Kontrolujeme i funkci jater, ledvin. V IKISu jsou i výsledky mikrobiologického vyšetření. Sledujeme, který patogen vyvolává daný stav a jaká je citlivost antibiotika na danou bakterii. Na základě těchto údajů zpracováváme doporučení k úpravě dávky léčiva pro lékaře, který terapeutické monitorování indikuje. Případy, které jsou komplikovanější, se vyskytují prakticky denně. Důležité je říci, že výsledek naší práce je založen na vysoce specializované práci analytiků. Jsou schopni pracovat nejen na složitých přístrojích, ale jako jedni z mála v České republice dokážou vyvinout metodu ke stanovení prakticky jakéhokoliv léčiva v organismu. Součástí je i erudovaná interpretace stanovené hladiny klinickými farmaceuty a klinickými farmakology.

Vybavíte si pacienta, který vám dal opravdu zabrat? Zkrátka případ, na který nikdy nezapomenete?

Nedá se asi jmenovat jeden, ale relativně nedávno se na mě obrátila kriminální policie z jiného kraje a konzultovala se mnou možnost úmrtí člověka v souvislosti s užíváním psychiatrických léků. Policisté totiž měli výsledky z toxikologie. Hledala jsem v literatuře, studovala dokumentaci, a nakonec jsme přišli na to, že se mohlo jednat o ojedinělý případ nežádoucího účinku. I když hladiny léčiv nebyly vysoké, mohly vést k úmrtí pacienta. Tohle už byla práce na několik dní.

Evropská společnost ocenila špičkovou práci našich gynekologů

Gynekologicko-porodnická klinika FN Ostrava má nový certifikát. Získala jej za léčbu rakoviny endometria, tedy rakoviny děložní sliznice. Evropská společnost kliniku označila jako Center of Excellence a ocenila tak velmi vysokou úroveň poskytované péče.

Doc. MUDr. Jaroslav Klát, Ph.D.

Ročně se nemocnice postará zhruba o stovku pacientek, které mají rakovinu děložní sliznice. V Česku jde po karcinomu prsu o druhý nejčastější zhoubný nádor u žen. V Evropě existuje několik akreditovaných center, které se léčbou této nemoci zabývají. Všechny splňují vysoké standardy a pacientky léčí na stejně vysoké úrovni. Mezi ně se teď zařadila i Gynekologicko-porodnická klinika FN Ostrava. „Museli jsme splnit řadu kritérií. Co se týká třeba operační léčby, tak většina pacientek by měla být operována miniinvazivně, tedy bez nějakého velkého řezu. Buďto laparoskopicky, anebo roboticky. Důležitá je i součinnost genetiky a patologie, abychom nové poznatky přidali do léčebného protokolu,“ vysvětluje zástupce přednosta Gynekologicko-porodnické kliniky doc. MUDr. Jaroslav Klát, Ph.D., a doplňuje: „Na jiných pracovištích pacientky tuto operaci podstupují z řezu, takzvanou otevřenou cestou, což přináší vyšší riziko komplikací. Především jde o rozpad rány, delší dobu neschopenky, delší rekonvalescenci, větší bolestivost a také vyšší riziko trombóz. Minimálně invazivní operace jsou výhodné především u obézních pacientek, které tvoří většinu. U nich je laparoskopie velmi obtížná, proto s výhodou používáme výhradně robotickou operaci, po které je můžeme propustit domů už 48 hodin po výkonu.“

Máme nový certifikát

Fakultní nemocnice Ostrava se může pyšnit novým certifikátem – Hypertension Excellence Centre. Od Evropské společnosti pro hypertenzi ho získala Interní a kardiologická klinika pod vedením přednosta prof. MUDr. Jana Václavíka, Ph.D., FESC, FEFIM. Klinika má své centrum pro pacienty léčící se s vysokým krevním tlakem a nový dokument je

vlastně evropským potvrzením kvality poskytované péče. „V České republice jsme teď osmé centrum. Tato centra musí provádět veškeré specializované diagnostické a léčebné metody u pacientů s vysokým krevním tlakem,“ uvádí profesor Václavík. Jednou z novinek je i odoperování jedné nadledviny, které u těžších hypertoniků může snížit krevní tlak.

Vyšetřovací metoda PET

Pozitronová emisní tomografie, zkráceně PET, je vyšetřovací metoda, kterou používá Klinika nukleární medicíny FNO. A vzhledem k tomu, že podává výsledky porovnatelné s jinými evropskými centry, získalo pracoviště certifikát kvality přístrojů. Udělila ho Evropská asociace nukleární medicíny (EANM). „PET je metoda, která má specifické technické řešení. Dokáže dělat

velmi kvalitní snímky, díky kterým si můžeme zobrazit chování nádorových buněk anebo třeba zánětu. V těle tak můžeme velice efektivně najít místa, kde se něco děje,“ vysvětluje přednosta kliniky MUDr. Martin Havel, Ph.D., MBA, s tím, že metoda se hodně vytěžuje především v onkologii, kde probíhá řada studií při zavádění nových léků. PET umí zobrazit, jak fungují.

Členové Centra pro léčbu pánevní bolesti a endometriózy.

Jsme světově certifikovaným centrem pro léčbu bolestivé nemoci – endometriózy

Centrum pro léčbu pánevní bolesti a endometriózy Gynekologicko-porodnické kliniky FN Ostrava získalo akreditaci udělenou společností EuroEndoCert, která má celosvětovou působnost. Gynekologové prokázali, že mají úspěšně odoperované a spokojené pacientky a vybudovanou fungující síť spolupracujících odborníků z mnoha oborů.

V čele akreditační komise byl generální ředitel společnosti a světově respektovaný odborník na nemoc, kterou dnes trpí každá desátá žena, prof. Dr. Martin Sillem. „Velmi si vážím pochvalných slov, která zněla v průběhu akreditace z úst pana profesora. Rád bych připomněl, že závěrečnou zprávu komise projednala ještě další skupina odborníků. A až ta rozhodla, že pro udělení akreditace splňujeme všechna kritéria,“ uvedl MUDr. Jan Kümmel, zástupce přednosta Gynekologicko-porodnické kliniky a vedoucí lékař Centra pro léčbu pánevní bolesti a endometriózy.

Doktor Kümmel zdůraznil, že v době založení centra, tedy v roce 2018, operovali ročně v průměru 50 žen. Loni už 91.

Odborná ambulance pro léčbu endometriózy začala ve fakultní nemocnici fungovat už před deseti lety. „Akreditace potvrdila, že se péče o ženy s tímto velmi nevyzpytatelným onemocněním za tu dobu výrazně posunula. Věřím, že díky dokonalé spolupráci s obory napříč téměř celou fakultní nemocnicí zlepšíme kvalitu života stále většímu počtu žen,“ zhodnotil výsledky náročného akreditačního procesu přednosta Gynekologicko-porodnické kliniky FN Ostrava doc. MUDr. Ondřej Šimetka, Ph.D., MBA, a dodal, že do Centra pro léčbu pánevní bolesti a endometriózy se mohou ženy objednat i online na webu FN Ostrava.

Přemístění nové magnetické rezonance do vnitřních prostor bylo logisticky velice náročné.

FN Ostrava pořídila novou magnetickou rezonanci. Má větší vyšetřovací otvor

Magnetické pole o síle 1,5 tesla. Takové parametry má nová magnetická rezonance (MR) ve FN Ostrava. Stejně silný byl i její předchůdce, nový přístroj ale lékařům dává širší možnosti zobrazení různých patologických stavů.

Nová MR už je na svém místě, ale do konce června poběží ve zkušebním provozu. „Přístroj dorazil z továrny v základním nastavení, které umožňuje vyšetřit většinu pacientů jen v základním protokolu. Je potřeba ho doplnit a vytvořit další části tak, aby byly v souladu s klinickými a radiologickými standardy a doporučeními;“ vysvětluje MUDr. Pavla Hanzlíková, Ph.D., MBA, vedoucí lékařka Magnetické rezonance FNO.

Na konci června by měl být přístroj uveden do takového stavu, aby byl schopný fungovat v plném režimu: „Přednost je v tom, že bude mít nové techniky, které umožní dělat i dosud omezeně proveditelné sekvence; v některých případech i zkrátit celé vyšetření. Přístroj bude mít sedmdesáticentimetrový vyšetřovací otvor. Využití toho můžeme u obézních pacientů. Vyšetření u nich prováděla jen některá zařízení, ke kterým se již bude radit i naše pracoviště.“

FN Ostrava musela zhruba dva měsíce používat jen jednu magnetickou rezonanci. „Byla určena pro to, aby zajistila akutní provoz, tedy pro pacienty, kteří ji ke své neodkladné a akutní léčbě nezbytně potřebují;“ doplňuje na závěr MUDr. Pavla Hanzlíková, Ph.D., MBA.

Novou magnetickou rezonanci musí lékaři správně nastavit.

Projekt „PREHAB“ pomáhá před náročnou operací

Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství FN Ostrava nabízí pacientům s nádorovým onemocněním jícnu, žaludku a konečníku speciální předoperační program. Jeho cílem je, aby se v průběhu chemoterapie nebo radioterapie, které operaci předchází, nezhoršila jejich fyzická kondice. Po celou dobu nastaveného režimu jsou nemocní se zdravotníky v pravidelném kontaktu.

Na projektu úzce spolupracují chirurgové, anesteziologové a onkologové. Právě oni pacientům, kteří ještě před operací absolvují chemoterapii, případně radioterapii, takzvanou prehabilitaci doporučí. „Každý pacient prochází vstupním rehabilitačním vyšetřením, jehož součástí je mimo jiné i zátěžové testování. Tím zjišťujeme úroveň kardiorepiračních zdatností. Po skončení rehabilitačního programu měření zopakujeme;“ vysvětluje MUDr. Tomáš Hudeček z Kliniky rehabilitace a tělovýchovného lékařství FN Ostrava, kterého doplnila autorka projektu, bývalá dlouholetá primářka kliniky MUDr. Irina Chmelová, Ph.D., MBA: „Program cílí jednak na zlepšení zdatnosti pro člověka nejpřirozenějším způsobem, a sice chůzí ve středně zátěžovém tempu, a druhá část je zaměřena na posilování svalů, které budou v pooperačním období sloužit k včasné mobilizaci.“

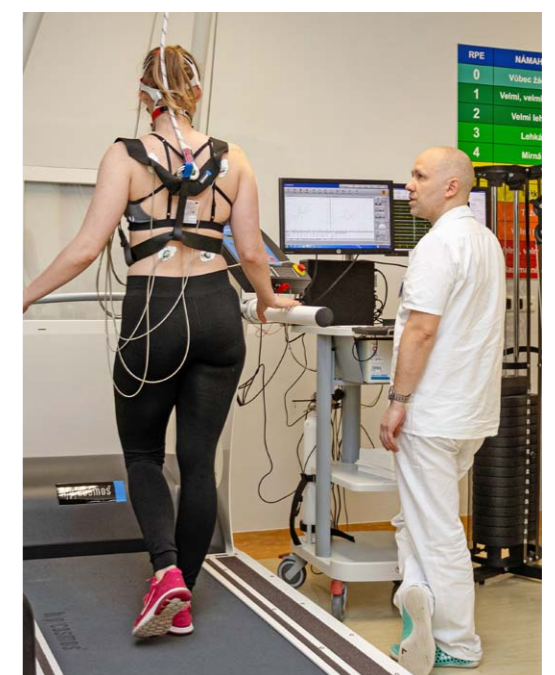
Bývalá dlouholetá primářka Kliniky rehabilitace a tělovýchovného lékařství MUDr. Irina Chmelová, Ph.D., vyšetřuje svého pacienta Ludka Skřípce.

Nový běžecký přístroj testuje sportovce i běžné pacienty

Vrcholové sportovce, ale i běžné pacienty může testovat nový běžecký přístroj, takzvaný spiroergometrický modul. Používá jej Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství FN Ostrava. Lékaři díky němu dokáží rozpoznat třeba srdeční arytmie.

Zařízení na první pohled připomíná velký běžecký pás. Lékaři mu zkráceně říkají běhátko. Přístroj výrazně rozšiřuje možnosti vyšetření. „Doposud jsme je prováděli pouze na kole. Řada sportovních klubů, zejména pak hokejisté a fotbalisté, ale preferují běhátko, protože je to pro ně přirozenější pohyb a podají na něm větší výkon;“ komentuje lékař MUDr. Tomáš Hudeček. Podle něho modul dokáže na EKG zachytit patologické nálezy, které člověka mohou ohrožovat při sportu: „Jedná se třeba o srdeční arytmie a podobně. Chodí sem ale i mladí sportovci, kteří podávají velké výkony, a právě taková arytmie se u nich může objevit.“

Zařízení se používá i u vyšetření pacientů s konkrétními diagnózami, například s roztroušenou sklerózou.

Uklízečka plete postavičky pro dětské pacienty

Pletení vnímá jako celoživotní vášně. Už coby žákyně čtvrté třídy dostávala poznámky za to, že si háčkovala pod lavicí. Teď je ale její koníček dávno zcela legitimní. Zhruba pět let plete různé postavičky pro děti, které čeká operace. Řeč je o Marcelce Kokešové, třiašedesátileté uklízečce Centrálních operačních sálů FN Ostrava.

Na jejím pracovišti je malý košík, ve kterém jsou pletené výtvary – různá sluníčka, chobotničky nebo medúzky. Marcela Kokešová má pravidlo, že koš musí být plný alespoň z jedné poloviny. „Máme nově dítě na pokoji. Vezmu mu něco,“ hlásí během rozhovoru s Marcelou Kokešovou sestru, která obdarovala nového pacienta. „Aspoň vidíte, že nesmím zahálet,“ usmívá se sympatická uklízečka a hned dodává: „Když jdou děti na operaci, tak pláčou a napadlo mě, že malé dárečky by je mohly rozveselit. Jednou jsem to přinesla, paní vrchní tomu byla vstřícná, líbilo se jí to, a tak jsem to začala dělat.“

Nesmí chodit kolem galanterií

Doma plete prakticky v každou volnou chvíli a neustále hledá inspiraci pro nové postavičky. „Bydlím sama v bytě, mám tak klid a nemusím se nikomu zpovídat. Vždycky přijdu domů, uvařím si kávu, zapnu počítač a začnu hledat náměty postaviček, které bych mohla uplést,“ popisuje rodačka z Hlučína a vzápětí dodává: „Přesně nevím, kolik jsem toho upletla. Řádově to ale můžou být stovky věcí. Velmi pyšná jsem na baby Yodu, postavu z Hvězdných válek. Častokrát si kupuji i postupy pletení. Některé postavy jsou totiž složité a bez plánek bych se neobešla. Je to ale můj životní koníček. Nesmím chodit kolem galanterií, protože bych si hned koupila vlnu.“ (smích)

Inspirovaly ji pletené chobotničky pro nedonošené děti

Pletení zvířátek a pohádkových postav začalo před lety, kdy se v nemocnici začaly vyrábět chobotničky pro nedonošené děti. Marcela Kokešová se okamžitě zapojila. Podnítili ji k tomu i osobní důvody: „Obě děti jsem měla nedonošené, jedno bohužel zemřelo. S rodinami jsem velmi soucítila a motivovalo mě to k tomu, abych pletla také.“

Dnes je košík s pletenými zvířátky trvalou součástí Centrálních operačních sálů. Marcela Kokešová je díky své práci vyhlášená. „Některé děti přestanou plakat, mají to rády. Povídají si o tom i rodiče. Člověka to potěší,“ dodává skromně na závěr.

Barevnými výzdobami krášlí chodby Kliniky onkologické

Ať je jakékoliv roční období, můžete si být jisti, že se chodba na Klinice onkologické bude skvět krásnou výzdobou. Je to zásluha kreativní ošetřovatelky Jany Nedvídkové, která se činila i během Velikonoc.

Zdobení a tvoření je její parketa. Jak by také ne, když se živila jako aranžérka. „To už je ale hodně dávno. S původním zaměstnáním jsem skončila před třiceti lety. Pak jsem si ale dodělala školu a přesunula se do zdravotnictví. Aranžérství jsem si však dokázala přenést i sem,“ směje se Jana Nedvídková.

Velikonoce pro ni představovaly výzvu, pracovala ale i na těžších věcech. Jakmile jednu výzdobu dokončí, už přemýšlí nad další. „Jednou jsem dělala i moře. Měli jsme tady bazén, mušle a písek. Bylo to skvělé,“ doplňuje usměvavá ošetřovatelka na onkologii. Veškeré věci vyrábí ve své domácí dílně a pak je převáží do nemocnice: „Bydlím v Paskově u Ostravy a mám tam i takový svůj malý ateliér, kde maluji a tvořím. Každý rok se výzdobu snažím obměnit, ať to není stejné.“

Jana Nedvídková začala chodby zdobit během koronavirové pandemie. „Pacienti tehdy nemohli do jídelny na oddělení, a tak jsem se rozhodla, že prázdné stoly trochu zkrášlím. Snažila jsem se jim udělat radost alespoň takto,“ posouvá se dále ve vyprávění. Velkou podporu má ve svých kolegyních: „Vždycky se jim to líbí a myslím si, že u pacientů je to podobné. Někteří mi přišli i osobně poděkovat, že je to pěkné a že je to moc povzbudilo.“

Pacienti na onkologii se často musí vyrovnávat s těžkými diagnózami, i proto tam výzdoba hraje velkou roli. „Používám hodně barev. Máme to tady díky tomu veselejší, což je pro naše pacienty důležité,“ dodává na závěr Jana Nedvídková, která před nedávnem oslavila velké životní jubileum – 60. narozeniny. Gratulujeme a přejeme vše nejlepší v pracovním, osobním a také výtvarném životě!

5. SETKÁNÍ DÁRCŮ I NEDÁRCŮ KRVE NA PRAŠIVÉ

19. 8. 2023 | 12⁰⁰-14⁰⁰ Chata Prašivá

Užijme si krásnou procházku, příjemné posezení a občerstvení v Beskydech.

Ve 13 hod. společné focení.

Podrobné informace na Facebooku Krevního centra FNO
Facebook.com/krevFNO

Co nového v Krevním centru?

Čím víc dárců, tím lépe. Krevní centrum (KC) FN Ostrava stále rozšiřuje dárcovskou základnu a i v tomto roce neúnavně organizuje akce pro veřejnost. Pojdme si je připomenout.

Velice populární na KC jsou takzvané hromadné odběry, při nichž se domluví skupina lidí, která pak společně daruje krev. Ukázalo se to i v únoru na Valentýna při akci „Kdo miluje, ten daruje“. Dorazilo celkem deset párů, což je výborný počín!

Osvědčené jsou i krevní výzvy na vysokých školách. Zapojily se do nich fakulty Ostravské univerzity a velice úspěšná opět byla i VŠB. Fakulta bezpečnostního inženýrství uspořádala akci „Na pár deci s FBI“. Zúčastnilo se 150 dárců, z nichž hned 17 lidí přišlo darovat krev poprvé v životě. Další odběrovou štafetu převzala Fakulta elektrotechniky a informatiky. Mezi studenty a učiteli proběhne letos v říjnu.

A hromadné odběry ještě jednou. Na jaře se přidali i zaměstnanci Třineckých železáren z pracoviště Válčovcův Ostrava. Trochu netradičním způsobem tak oslavili 140 let od založení.

V březnu KC oslavilo i Mezinárodní den žen a každou dárcyni po odběru neminula voňavá pozornost v podobě růže. Z hlediska osvěty byla skvělá i letošní Noc

práva. V prostorách KC se uskutečnilo celkem osm exkurzí pro studenty a širokou veřejnost.

Důležitým milníkem se stal i Světový den dárců s bohatým doprovodným programem, který zahrnoval hudbu, občerstvení a také dobrou kávu v Laura Coffe.

Z akcí, které teprve budou, je nutné upozornit zejména na 5. setkání dárců na Prašivé v Beskydech, které připadá na 19. srpna.

KC kromě konkrétních akcí pořádá i exkurze v základních a středních školách. „Žáci a studenti se dozví vše o darování krve. Uvidí vše na vlastní oči a tím se nám možná podaří snížit obavu z odběru, která je mezi lidmi stále velká. Základní školy mají o exkurze velký zájem a zájemců mezi nimi neustále přibývá,“ říká Bc. Naděžda Kalužová z Krevního centra FN Ostrava a na závěr ještě dodává: „Děkujeme sponzorům, kteří se podílejí na spolupráci a věříme, že nám i nadále zůstanou věrní. Děkujeme všem dárcům, kteří darují krev, plazmu i trombocyty. Věřte, že bez vás by to nešlo!“

Michael Fišer si péči Popáleninového centra FN Ostrava nemohl vynachválit.

Pacienti děkují FN Ostrava

Michael Fišer

Dne 27. prosince loňského roku jsem si způsobil úraz, který mně byl ošetřen na Centrálním urgentním příjmu v Nemocnici Frýdek-Místek. Následně dlouhodobé ošetření mezi lednem až březnem tohoto roku proběhlo u Vás, na Popáleninovém centru FN Ostrava. S péčí a ochotou jste se věnovali mému komplikovanému zranění. Chválím velmi vstřícné jednání, důslednou péči a pohodové prostředí. Jsem velmi potěšen, protože proběhla i úspěšná plastická operace. Díky ní mohu zase sportovat a vrátit se do svého profesního života jako profesionální hasič Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje. Moc Vám děkuji.

Terezie Zdrálková

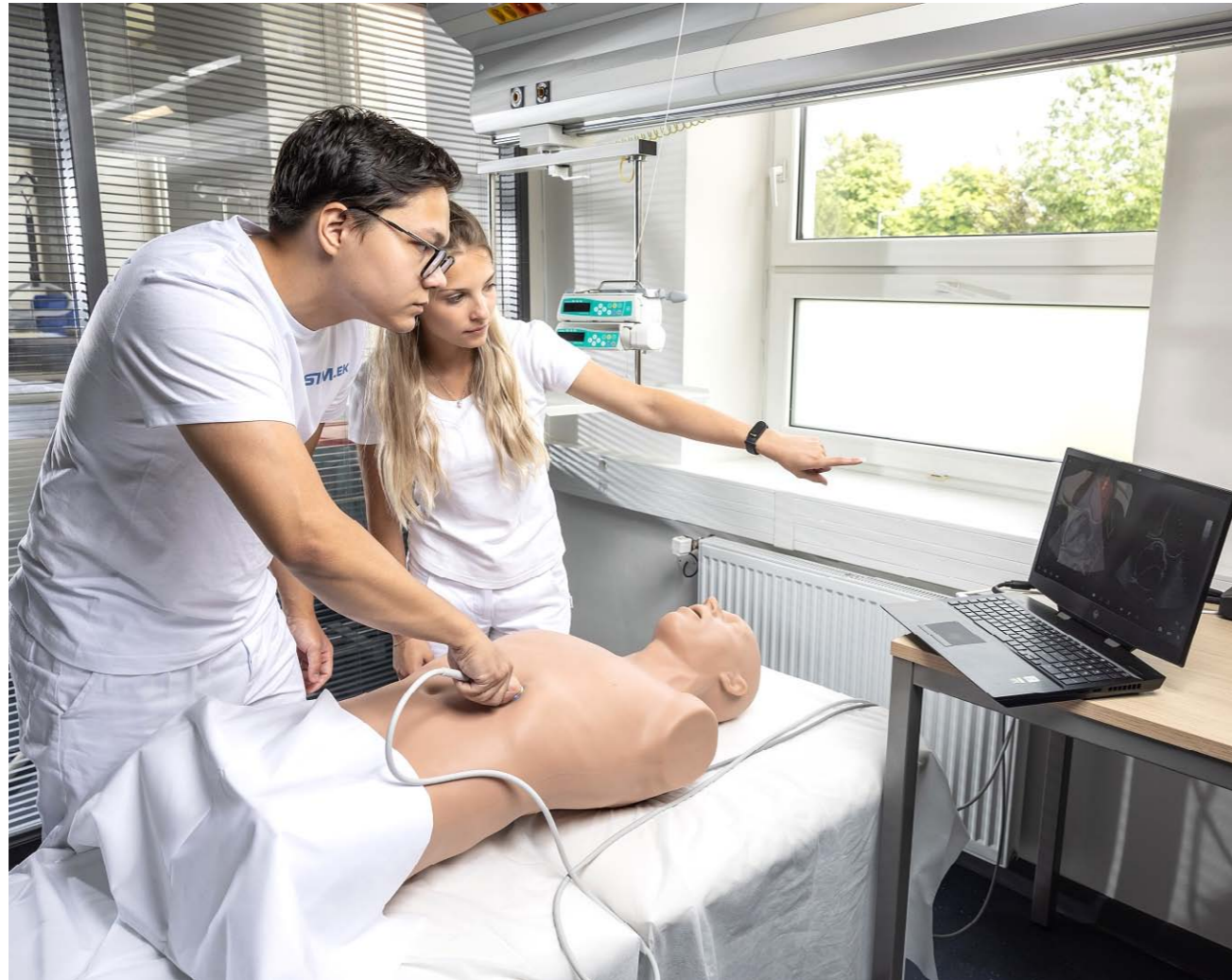
Chtěla bych touto cestou poděkovat FN Ostrava za záchranu života mého syna Adama Zdrálka (1988). Byl přijat a převezen z FN Olomouc, v téměř beznadějném stavu, na ORIM3 Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FN Ostrava. Zde byl hospitalizován od 13. ledna letošního roku. Vysoce profesionální přístup sester i lékařů a ostatního personálu jsem viděla u syna každý den. Mohla jsem za ním docházet každý den po celou dobu hospitalizace, a i za to mnohokrát děkuji. Děkuji také za možnost, že syna mohl navštívit kněz. Děkuji Vám a přeji zaměstnancům Fakultní nemocnice Ostrava vše dobré.

Petra Knoflíčková

Normálně nepíší zpětnou vazbu na různá zařízení, ale neustále čtu, jak je nemocnice hrozná, jak se všude čeká, jak Vaši zaměstnanci jsou neochotní. Ráda bych naopak Vaše zaměstnance pochválila. V současné době často navštěvuji oddělení popáleninové chirurgie u Vás a všechny sestry i doktorky byly vždy velice milé a opravdu vstřícné, a to i s možností objednání na čas. V daný čas nás vzali, ale i kdyby ne, přece člověk chvíli počká. Předtím jsem s maminkou byla v Melanomové poradně Kožního oddělení a taky chování sestřiček bylo opravdu milé a ukázkové. Byla bych ráda, aby i sestry věděly, že ne vždy si pacienti stěžují, a naopak je umí pochválit.

Andrea Radomská

Ráda bych vyslovila veliký obdiv a poděkování zaměstnancům Neurologické kliniky, stanice A, kde jsem byla opakovaně hospitalizovaná. Protože se sama profesně pohybuji ve zdravotních zařízeních, musím ocenit opravdu výjimečný přístup, který tady celý tým poskytuje hospitalizovaným pacientům. Hodnotím to nejen z pohledu, jak výjimečně bylo přístupováno ke mně, ale i k ostatním pacientům, kdy se nejednou jednalo o vyhocené situace – příjem opilého pacienta uprostřed noci, pacientka s demencí, v deliriu... Byla jsem svědkem toho, že veškerý personál zvládl i tyto nadstandardní situace s přehledem, ale především vždy s respektem k pacientům.

Lékařská fakulta se otvírá studentům ze zahraničí

Lékařská fakulta Ostravské univerzity získala akreditaci pro výuku studijního programu Všeobecné lékařství v angličtině. První zahraniční studenti nastoupí už v září letošního roku. Ročně by přitom mohlo na fakultě studovat medicínu až 50 zájemců ze zahraničí.

Poptávka po studiu medicíny je vyšší než jeho nabídka, a to platí nejen v Evropě, ale i celosvětově. Těmto zájemcům se nově otvírá i Lékařská fakulta Ostravské univerzity, která získala od Národního akreditačního úřadu akreditaci pro výuku oboru Všeobecné lékařství v angličtině. „Získání akreditační anglického studijního programu je pro fakultu dalším velkým úspěchem. Věřím, že nám přinese řadu dalších zajímavých zahraničních kontaktů a také lepší ekonomickou situaci fakulty. Přinese samozřejmě také určitou kulturní rozmanitost, na kterou se nesmírně těším. Internacionalizace je v akademickém světě velmi důležitá. A v neposlední řadě je získání akreditační také impulzem pro naše pracovníky pokračovat ve svém jazykovém vzdělávání, které je důležité i pro

jejich vědecký růst, a ten je zase nezbytný pro budoucí akreditaci fakulty,“ říká děkan Lékařské fakulty Ostravské univerzity doc. MUDr. Rastislav Maďar, PhD., MBA, FRCPS.

Už po prázdninách by na fakultu mohlo nastoupit prvních 50 mediků ze zahraničí. Jejich studium bude stejně náročné jako u studentů v českém jazyce. „Je to aktivita navíc, která je potřebná pro další zdravý rozvoj fakulty. Počet míst pro zájemce o studium medicíny v českém jazyce se kvůli tomu snižovat nebude, výchova absolventů pro naše zdravotnictví je pro nás nadále prioritou,“ doplňuje Rastislav Maďar.

Lékařská fakulta prochází v posledních letech dynamickým rozvojem. Kromě získání akreditační anglického studijního programu Všeobecné lékařství aktuálně usiluje o akreditaci pro obor Zubní lékařství. Akreditační spis, který má víc než 1 800 stran, je už na Národním akreditačním úřadě. Pokud fakulta akreditaci získá, mohlo by na ni po prázdninách, kromě zahraničních studentů, nově nastoupit také 20 studentů zubního lékařství.

Vyvíjejí nové transportní stoly

Uběhly dva roky, co Lékařská fakulta Ostravské univerzity podepsala smlouvu o spolupráci s Krajskou hospodářskou komorou Moravskoslezského kraje, Sdružením pro rozvoj Moravskoslezského kraje a Společností průmyslových podniků. Meziresortní platforma začíná sklízet první plody své téměř dvouleté spolupráce. Nedávno totiž uspěla se svým projektem u Technologické agentury České republiky, na jehož konci by měly být tři nové unikátní prototypy transportních stolů.

„Projekt je zaměřen na technickou inovaci transportních stolů. Vzniknout by měly celkem tři prototypy. Pitevní stůl, stůl pro transport pacientů, který chceme vyvinout ve spolupráci s Neurochirurgickou klinikou Fakultní nemocnice Ostrava, a rehabilitační stůl. Všechny tři typy inovovaných transportních stolů by se měly následně testovat v novém simulačním centru lékařské fakulty,“ vysvětluje proděkan pro strategii a rozvoj doc. MUDr. MVDr. Jozef Škarda, Ph.D., PhD., který je vedoucím pracovní skupiny, jež na projektu intenzivně pracuje. Zaměřit se v něm chce zejména na vývoj prototypu nového pitevního stolu, který v budoucnu umožní snadnější transport i přesun zemřelého na pitevní stůl, a to zejména u lidí, kteří během života trpěli nadváhou. „Zkuste si na pitevní stůl přesunout člověka, který váží 130 kilogramů. Je to opravdu složité, a často je k tomu potřeba několik lidí. Proto chceme vyvinout stůl, který by nám takový

transport a následný přesun významně usnadnil,“ objasňuje proděkan a přednosta Ústavu klinické a molekulární patologie a lékařské genetiky FNO Jozef Škarda.

Pomoci by mu v tom měla firma OCHI inženýring. Tato ostravská rodinná firma se totiž zabývá aplikací hydraulických, pneumatických a mechatronických systémů. Kromě pitevního stolu se chce firma zaměřit také na vývoj stolu určeného pro transport pacientů. „Určitě by měl disponovat takovými vlastnostmi, které personálu usnadní nejen převoz, ale i případný překlád pacienta ze stolu na vyšetřovací lůžko,“ dodává Jozef Škarda. A jasno má jeho tým i v tom, jaké vlastnosti bude mít rehabilitační stůl. Všechny tři prototypy by se měly následně testovat v simulačním centru lékařské fakulty, tedy ve cvičné nemocnici.

Den, který patřil ženám

Podruhé v historii FN Ostrava uspořádala Den pro ženy. Akce byla určena hlavně pro zaměstnankyně u příležitosti Mezinárodního dne ošetřovatelství a Dne matek. Respiration se proto na jedno odpoledne změnilo v místo s řadou stánků, kde zástupkyně něžného pohlaví mohly přijít na chvíli relaxovat. A to

například v péči manikérek, kadeřnic, výživových poradkyň anebo třeba floristek. Nechybělo ani dobré jídlo a pití a hlavně – dobrá zábava. Návštěvníky odpolednem provedl moderátor Roman Pastorek. Hvězdami kulturního programu se stal hudebník Milan Šťastný a tanečnice Karolína Russová.

Růže pro každou sestru. Moc si vážíme Vaší práce!

FN Ostrava znovu oslavila Mezinárodní den ošetřovatelství a Mezinárodní den sester ve velkém stylu. Pošesté v historii nemocnice rozdávala květiny jako poděkování za skvělou práci a nasazení. Milý dárek nedostaly jen sestry, ale také ošetřovatelé anebo třeba sanitáři. A to nejen mezi ženami, ale i muži. „Tato

tradice má pro nemocnici a naše zdravotníky velký význam. Určitě si zaslouží, abychom jim poděkovali. Medicína je týmová práce. Lékař nemůže být bez sestry, sestra nemůže být bez sanitáře. Všichni tvoří komplexní tým,“ uvedl ředitel FNO MUDr. Jiří Havrlant, MHA.

Oddělení plicních nemocí a tuberkulózy

Kardiochirurgické centrum

Klinika anesteziologie, resuscitace
a intenzivní medicíny – ORIM 1

Klinika anesteziologie, resuscitace
a intenzivní medicíny – ORIM 2

Klinika onkologie

Interní a kardiologická klinika

Děti v nemocnici potěšila návštěva známých zpěváků

Štěpán Kozub, Jiří Krhut a Barbara Kotyzová. Známí zpěváci navštívili Oddělení dětské hematologie a hematookologie FN Ostrava. Nejen hudebními, ale i hereckými vystoupeními kolem sebe šířili pozitivní atmosféru. „Celé setkání se uskutečnilo v komorním duchu. Všichni tři si s námi popovídali, společně jsme se zasmáli a celkově si užili společný čas. Pro hospo-

talizované děti a jejich rodiny to byla velká podpora,“ komentovala sestra oddělení Michaela Češková, která je zároveň i ředitelkou Haimy Ostrava spadající pod Kliniku dětského lékařství. Jedná se o spolek, který dětem a jejich rodinám pomáhá vyrovnat se s onkologickými a hematookologickými diagnózami.

Galerie Ametyst patřila stonavské malířce

Celkem dvaadvacet obrazů pokrylo stěny nemocniční Galerie Ametyst. Svá díla tam vystavila malířka Ewa Čmok. Její akryl na plátně mimo jiné zachytil dobu během pandemie koronaviru a období po ní. „Obrazový cyklus se jmenuje *Nádech a výdech. Jde o mou reakci na tu dobu. Každému obrazu jsem dala svůj originální název,*“ popsala autorka ze Stonavy na Karvinsku Ewa Čmok. Součástí jejich děl je chmýří pampelišek, které zobrazuje pomíjivost v čase.

Výstava upozornila na problémy žen s endometriózou

Venkovní panely s příběhy žen, které trpí endometriózou. O tom byla ostravská výstava #ŽITENDO2 aneb Nejsi v tom sama. Záštitu nad ní převzala FN Ostrava. Cílem expozice bylo upozornit na problémy žen, které trpí tímto bolestivým gynekologickým onemocněním. Zároveň ale měla i osvětový podtext. Endometriózu má v průměru jedna z deseti žen. Tedy až 10 procent ženské populace se kvůli této nemoci potýká s velkými bolestmi.

Potravinový rozváží speciální vozík

Dovážka až na pokoj. Pacienti ležící na lůžkovém bloku objíždí speciální vozík plný potravin. FNO službu zřídila ve spolupráci s místní pobočkou supermarketu Tempo. „Prodavačka objíždí pět poschodí. Třeba Kliniku úrazové chirurgie a ortopedie nebo Interní a kardiologickou kliniku a další,“ vysvětluje vedoucí pobočky

Radana Volná. Rozvoz zpravidla funguje mezi 8. až 11. hodinou dopolední. Ve vozíku je drogerie, sladkosti, nápoje v lahvích a spousta dalších věcí: „Když by pacienti ještě něco chtěli, je možné se s prodavačkou domluvit, že jim to na druhý den přiveze. Vozík je totiž menší a najednou se tam nevlze úplně všechno.“

Hitem je opalovací mlha

Hlavní část letní sezony se kvapem blíží a reaguje na to i Lékárna FNO. Zákazníci v ní najdou pestrý sortiment opalovacích krémů a vybírat mohou ze všech nejznámějších světových značek. Do konce července navíc platí i slevové akce. V poslední době navíc roste zájem o takzvanou opalovací mlhu. „Tohle je naprostá hitovka. Funguje to tak, že ji rozstříknete na sebe ze vzdálenosti 30 centimetrů a už dále neroztíráte. Lidé se tak vlastně nemusí mazat jako u klasického krému na opalování,“ přibližuje farmaceutická asistentka Hana Theimerová. Podle ní je ale při aplikaci opalovacích přípravků nutné dodržovat několik zásad. Pojdme si je krátce shrnout.

- Neopalujte se mezi 11. až 14. hodinou.
- Opalovací kosmetiku aplikujte nejlépe už 30 minut před opalováním.
- Zvláštní pozornost věnujte ochraně čela, nosu, uší, nártů, kolen a dekoltu.
- Mažte se každé 2 hodiny a krém používejte i po každém koupání.

- Nepoužívejte parfémy. V kombinaci se slunečními paprsky mohou způsobovat pigmentové skvrny.
- Děti do 6 měsíců slunci nevystavujte. U dětí do 6 let věku používejte přípravky s vyšším ochranným faktorem.

www.fno.cz

[@FNOstrava](https://www.facebook.com/FNOstrava)

[FN_Ostrava](https://twitter.com/FN_Ostrava)

[@fakultni_nemocnice_ostrava](https://www.instagram.com/fakultni_nemocnice_ostrava)

[FAKULTNÍ NEMOCNICE OSTRAVA](https://www.youtube.com/channel/UC...)

Vydavatel: **Fakultní nemocnice Ostrava**, 17. listopadu 1790/5, 708 52, Ostrava-Poruba, IČ: 00843989 | Vychází čtyřikrát ročně. Toto číslo vyšlo v červnu 2023.

Redakce: Bc. Petr Dušek, tel.: +420 597 374 006, e-mail: redakce@fno.cz | Grafické zpracování: ASEITA spol. s r. o. | Fotografie: archiv FN Ostrava

Tisk: KLEINWÄCHTER holding s.r.o. | NEPRODEJNÝ VÝTISK | Elektronická verze časopisu je k dispozici na <https://www.fno.cz/nemocnicni-listy>